

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”

**REZULTATELE MONITORIZĂRII POSTURILOR DE RADIO ȘI DE
TELEVIZIUNE
în luna iunie 2010**

În luna iunie 2010, au fost monitorizate (de către echipa alcătuită din Blanca Croitor, Andreea Dinică, Adina Dragomirescu, Ana-Maria Mihail, Carmen Mîrzea Vasile, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula, coordonator Rodica Zafiu) 12 posturi de televiziune (**TVR 1, Antena 1, Pro TV, Realitatea TV, Prima TV, TVR 2, TVR Cultural, Kanal D, Antena 3, B1 TV, OTV și N24 PLUS**) și două posturi de radio (**Radio România Actualități și Europa FM**), alese în funcție de: audiență, acoperire națională, pondere a emisiunilor informative și de dezbateri, asumarea unui rol cultural și educativ.

S-au efectuat 300 de ore de monitorizare, urmărindu-se, de obicei, transmisiunile de la ore de vârf, în special emisiunile de știri și dezbateri. Au fost monitorizate sub aspect lingvistic doar intervențiile verbale și mesajele scrise (titrări, crawluri) pentru care își asumă responsabilitatea redactorii și colaboratorii posturilor respective, nu și secvențele verbale aparținând invitaților în studio.

Având în vedere faptul că nu toate observațiile lingvistice se plasează la același nivel într-o ierarhie a abaterilor de la corectitudinea limbii, am păstrat principiul din perioadele precedente, separând erorile elementare, clare, indiscutabile, care pot fi verificate cu ușurință cu ajutorul instrumentelor normative existente (DOOM, gramatici), de cele mai puțin evidente, mai puțin importante sau de cele în cazul cărora sunt posibile controverse (și chiar oscilații ale normelor) de tipul: variante neliterare, variante care, deși nu sunt acceptate de DOOM, sunt înregistrate în DEX, bâlbâieli, repetiții, cacofonii, clișee, inadecvări de registru stilistic. Astfel, am disociat rezultatele monitorizării în *tabelele de erori pentru fiecare post monitorizat* (însoțite, ca și până acum, de indicarea formei corecte) și o *listă de recomandări* (la fel de importante, din punctul nostru de vedere, dar mai greu încadrabile într-o regulă explicită).

Vom insista, ca de obicei, asupra *erorilor elementare, unanim recunoscute ca atare de specialiști* și considerate semne ale lipsei de educație și de cultură; lista lor completă este cuprinsă în tabelele anexate acestui raport.

I. Grafie, punctuație, pronunțare

1. Grafie

În această perioadă de monitorizare, am înregistrat mai multe **greșeli grave, elementare** (semnalate sub **1.1.** și **1.2.**) de grafie decât în etapele anterioare.

1.1. Greșeli care privesc folosirea cratimei

1.1.1. Absența cratimei:

- „Alcoolul **ia** luat mințile” (Kanal D, 16.VI) – corect: *i-a luat*. Secvența alcătuită din pronumele personal „i” și auxiliarul „a”, care ajută la formarea perfectului compus.
- „**Uitel** aici! E mic” (Pro TV, 27.VI) – corect: *Uite-l aici! E mic*. Lipsește cratima dintre interjecția *uite* și pronumele clitic (neaccentuat) *l*.
- „**întradevăr**” (Kanal D, 19.VI) – corect: *într-adevăr*; „**primvicepreședinte**” (N24 PLUS, 21.VI) – corect: *prim-vicepreședinte*.

Mai puțin grave, dar constituind abateri de la normele actuale, sunt omisiunile cratimei (și scrierea separată, despărțită prin blank):

- **în structura substantivelor compuse cu șef:** „**redactor șef**” (TVR Cultural, 20.VI; B1 TV, 18.VI; Pro TV, 21.VI) – corect: *redactor-șef*; „**comisar șef**” (TVR 2, 3.VI; N24 PLUS, 5.VI; Pro TV 24.VI; Antena 1, 18.VI; OTV, 16.VI) – corect: *comisar-șef*; „**agent șef**” (TVR 2, 4.VI; Pro TV, 26.VI) – corect: *agent-șef*; „**inspector șef**” (N24 PLUS, 1.VI) – corect: *inspector-șef*; „**procuror șef**” (Pro TV, 3.VI; Prima TV, 3.VI) – corect: *procuror-șef*; „**economist șef**” (Pro TV, 28.VI; Antena 3, 28.VI) – corect: *economist-șef*; „**negociator șef**” (Realitatea TV, 25.VI) – corect: *negociator-șef*.
- **în structura substantivelor compuse cu prim:** „**prim ministru**” (Prima TV, 9.VI), „**primul ministru**” (TVR 1, 23.VI; Pro TV, 8.VI; Antena 3, 26.VI), „... să-l chemăm pe domnul **prim ministru** la școală” (Kanal D, 7.VI), „consilier al **prim ministrului**” (Pro TV, 25.VI; Antena 3, 9.VI) – corect: *prim-ministru*, *prim-ministrul*, *prim-ministrului*; „**prim solista** Teatrului de Operetă” (Prima TV, 8.VI) – corect: *prim-solista*; „a deschis două puncte de **prim ajutor**” (Antena 3, 12.VI) – corect: *prim-ajutor*;
- **în structura unor adverbe compuse** (pentru care DOOM₂ recomandă ferm folosirea cratimei): „**mâine dimineață**” (Pro TV, 16.VI, 19.27; Antena 3, 2.VI) – corect: *mâine-dimineață*; „valabilă până **mâine seară**” (Realitatea TV, 18.VI) – corect: *mâine-seară*; „**Azi noapte** am stat de pază” (Prima TV, 29.VI) – corect: *azi-noapte*; „**astă seară**” (Antena 1, 8.VI) – corect: *astă-seară*; „**astă iarnă**” (Antena 1, 28.VI) – corect: *astă-iarnă*;
- **în alte situații:** „nu se regăsește în **procesul verbal**” (Realitatea TV, 4.VI) – corect: *procesul-verbal*; „liderul **nord coreean**” (Realitatea TV, 7.VI) – corect: *nord-coreean*; „**rău platnicilor**” (OTV, 10.VI) – corect: *rău-platnicilor*; „oferte la **fast food**”, „restaurantele **fast food**” (Realitatea TV, 19.VI) – corect: *fast-food*.

1.1.2. Prezența nejustificată a cratimei în interiorul cuvântului:

- „Dacă ne **i-a** și din ăștia” (Kanal D, 7.VI) – corect: *ia*. A fost scrisă greșit cu cratimă forma de indicativ prezent, persoana a III-a, a verbului *a lua*.
- „– **Face-ți-mi** rost de un soț!” (Antena 1, 8.VI) – corect: *Faceți-mi*. S-a despărțit prin cratimă în mod greșit în interiorul formei de imperativ, persoana a II-a plural a verbului *a face* desinența *-ți*.

Cratima este folosită greșit și:

- **între substantiv și articolul hotărât** (DOOM₂ recomandă atașarea directă a articolului ori de câte ori finala substantivului permite acest lucru) „Începe „**bac**”-ul” (Prima TV, 27.VI) – corect: *bacul*; „trec doar **tir**-urile” (TVR 2, 28.VI) – corect: *tirurile*; „**board**-ul FMI” (B1 TV, 29.VI) – corect: *boardul*; „**week-end**-ul la munte” (Pro TV, 13.VI) – corect: *weekendul*.

- **între cuvântul bază și diverse prefixe sau prefixoide:** „Prof. univ. dr. Manuela Cernat, **pro-rector**” (TVR Cultural, 22.VI) – corect: *prorector*; „**pro-palestinieni**” (TVR 2, 2.VI) – corect: *propalestinieni*; „diminuarea beneficiilor **extra-salariale**” (TVR 2, 5.VI) – corect: *extrasalariale*; „măsurile **anti-criză**” (TVR 2, 8.VI) – corect: *anticriză*; „măsurile **anti-evaziune**” (TVR 2, 9.VI) – corect: *antievaziune*; „vaccin **anti-cancer**” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *anticancer*; „studiu **post cutremur**” (Pro TV, 6.VI) – corect: *postcutremur*; „**post mortem**” (Pro TV, 24.VI) – corect: *post-mortem*; „**vice-primarul**” (Prima TV, 29.VI) – corect: *viceprimarul*.

1.1.3. S-au înregistrat greșeli și în scrierea diferențiată a formelor *odată/o dată*: „Măcar **odată**, lasă-mă să mă ocup de ceva!” (Antena 1, 29.VI) – corect: *o dată*; „**dintr-o dată**” (Kanal D, 28.VI; Pro TV, 25.VI) – corect: *dintr-odată*; „Testul Babeș-Papanicolau este recomandat a fi efectuat măcar **odată** la un interval de unu-trei ani” (Kanal D, 24.VI) – corect: *o dată*.

1.2. Greșeli care privesc scrierea cu „i” și „ii”

- „Îl **ști**?” (Kanal D, 7.VI) – corect: *Îl știi?*. Forma de indicativ prezent, persoana a II-a singular a verbului *a ști* se scrie cu doi „i”: primul „i” face parte din radical, iar al doilea reprezintă desinența de persoana a II-a singular.

- „Dar zic să închizi camera și să **vi** să iei și tu celălalt bol” (Kanal D, 19.VI) – corect: *să vii*. Forma de conjunctiv prezent, persoana a II-a singular a verbului *a veni* se scrie cu doi „i”: primul „i” face parte din radical, iar al doilea este desinența de persoana a II-a.

- „**Zii** mata, cât mă costă.” (Kanal D, 29.VI) – corect: *Zi₂ mata*. Forma de imperativ a verbului *a zice*, la persoana a II-a singular, se scrie cu un „i” (în același context, lipsește și virgula care separă formula de adresare).

- „Se poate **ocolii** pe ruta DN29D Botoșani – Ștefănești” (Antena 1, 30.VI) – corect: *ocoli*. În acest context apare forma de infinitiv a verbului *aocoli*, care se scrie cu un singur „i”, sufixul de infinitiv.

- „**Primul-ministru** făcea declarații și **miniștri** făceau angajări” (Realitatea TV, 7.VI) – corect: *Prim-ministrul făcea declarații și miniștrii făceau angajări*. Substantivul *miniștri* trebuia să fie scris în acest context cu doi „i”: primul „i” reprezintă desinența de plural, iar al doilea, articolul hotărât (în același context, substantivul *prim-ministru* a primit articolul greșit, în forma primului component, în loc de al doilea).

1.3. Neglijențe de (tehno)redactare:

- lipsa (parțială a) semnelor diacritice, la toate posturile de televiziune: „ministrul Aparării” (TVR 1, 5.VI), „în aceasta seară” (B1 TV, 28.VI), „dupa ce a fost redusa și în” (Antena 3, 9.VI);

- omiterea unor litere: „Organizatorul **expoziție**” (TVR Cultural, 23.VI), „După **plecare** lui Petre Marin...” (TVR 1, 18.VI), „**Crdeam**” (TVR Cultural, 25.VI), „**pentu**” (TVR 1, 5.VI), „**electocutat**” (TVR 1, 6.VI), „acționar la **fime** care au afaceri cu statul” (B1 TV, 1.VI), „Dai și **eliberzi** cheia” (Kanal D, 11.VI), „își va **suma** răspunderea” (N24 PLUS, 1.VI), „**clduroasă**” (N24 PLUS, 9.VI), „**Insitutul**” (N24 PLUS, 10.VI), „ședința a început cu întârziere, **cea** ce a dus la ceartă” (Antena 3, 14.VI), „deputații au aprobat **prelungire** ședinței” (Antena 3, 14.VI), „nu putem ieși din **această** situație” (Realitatea

TV, 3.VI), „25 de **bancote**” (Realitatea TV, 18.VI), „în urma unui **atenat** cu bombă” (OTV, 8.VI), „șantajarea unui **pimar** arădean” (OTV, 24.VI);

- prezența unor litere în plus sau înlocuirea unor litere cu altele: „Eu mai vreau **niște** creveți” (TVR Cultural, 30.VI), „**adevarăat**” (TVR 1, 1.VI, 14.33), „consilier **presidențial**” (TVR 2, 1.VI), „să **facp** un credit” (TVR 2, 23.VI), „să-ți preleveze **organelle**” (B1 TV, 4.VI), „**președinete**” (N24 PLUS, 2.VI), „În așteptarea **turiștilor**” (Pro TV, 24.VI), „Copilului a fost adus prea târziu la spital” (Pro TV, 8.VI), „A **zic** că a băut ceva cu prietenii” (Pro TV, 25.VI), „unei **firmei**” (Antena 1, 7.VI), „**un simplul** realizator” (Antena 3, 21.VI), „Decizia **Tribunalului** București” (OTV, 25.VI), „jefuită la **meciului** cu Franța” (OTV, 13.VI);

- inversarea unor litere: „i-a **reporșat** președintelui” (Antena 3, 21.VI), „Mii de persoane au fost **evaucate**” (Realitatea TV, 3.VI);

- lipsa blancului dintre cuvinte: „**voravea**” (TVR 1, 24.VI), „a **respinsmoțiunea**” (B1 TV, 1.VI), „și este, **deasemenea** și prima din Europa” (Prima TV, 13.VI);

- lipsa unor cuvinte: „pentru solidaritatea PDL și cea **coalitiei** la guvernare” (Antena 3, 3.VI).

1.4. Nerespectarea normelor ortografice în vigoare

1.4.1. Scrierea cu „î”, în loc de „â”, în interiorul cuvintelor: „**juçind**” (Antena 1, 21.VI), „**Cîtă** încredere...” (Antena 3, 24.VI), „**Cînd** cerul stă să cadă” (Realitatea TV, 3.VI), „pe **mîna** lui” (OTV, 13.VI), „**Tîrgu-Mureș**” (TVR Cultural, 1.VI; TVR 2, 1.VI; 2.VI; Antena 1, 8.VI; Realitatea TV, 11.VI), „**Rîmnicu Vâlcea**” (TVR 1, 2.VI), „**Crîngași**” (TVR 1, 3.VI), „În **Kîrgîstan**” (TVR 2, 26.VI – corect: *Kârgâzstan*).

1.4.2. Scrierea pronumelui și a adjectivului pronominal negativ *niciun, nicio* (*niciunul, niciuna*): „**Nici o** șansă, da” (Kanal D, 8.VI), „**nici o** fată” (Kanal D, 25.VI), „nu mai are **nici un** venit”, „nu i-a mai alocat **nici un** ban” (Antena 3, 24.VI), „Nu există **nici o** îndoială” (Antena 3, 24.VI), „nu am **nici un** fel de angajament” (Realitatea TV, 17.VI).

1.5. Lipsa apostrofului

Folosirea apostrofului este obligatorie atunci când se redă în scris căderea unor sunete în vorbire: „Da, **șefu**.” (Kanal D, 4.VI) – corect: *Da, șefu’*; „Dă-i **drumu** în liniște!” (Kanal D, 4.VI) – corect: *Dă-i drumu’ în liniște!*; „**Da** unde erați?” (Kanal D, 28.VI) – corect: *Da’ unde erați?*; „Arată, nene, **buletinu**!” (Realitatea TV, 6.VI) – corect: *Arată nene, buletin!’*.

1.6. Scrierea greșită a unor cuvinte (inclusiv nume proprii):

- „întotdeauna sunt **aceeași** oameni care plătesc” (Antena 1, 8.VI) – corect: *aceiași*; „Case lovite de **trăznet**” (Kanal D, 15.VI) – corect: *trăsnet*;

- „**Jose Barosso**” (TVR 1, 4.VI) – corect: *José Barroso*; „B. Komorowki și J. **Kaczynski** sunt despărțiți de 4 procente înaintea turului 2” (TVR 2, 21.VI) – corect: *J. Kaczyński*.

1.7. Scrierea cu majuscule

Destul de frecvent numele de instituții sunt scrise cu inițială mică, în loc de majusculă: „ministrul **sănătății**” (Antena 1, 1.VI) – corect: *Sănătății*; „ministrul

finanțelor” (Prima TV, 29.VI) – corect: *Finanțelor*; „Acum, în **camera deputaților**” (OTV, 14.VI) – corect: *Camera Deputaților*.

1.8. Abrevieri improprii

Economia de spațiu nu justifică folosirea unor abrevieri *ad-hoc*, care, de multe ori, opacizează relațiile sintactice dintre cuvinte: „John Monks secretar **gen**” (TVR 1, 4.VI) – corect: *general*; „**șef Dep. Politic**” (B1 TV, 8.VI) – corect: *șeful Departamentului*; „**presed. Camera Deputaților**” (N24 PLUS, 3.VI) – corect: *președinte al*; „**dir. investiții**” (N24 PLUS, 3.VI) – corect: *director de*; „purt. de cuv.” (N24 PLUS, 4.VI) – corect: *purtător de cuvânt*; „preș. Colegiul Medicilor” (Pro TV, 24.VI) – corect: *președinte*; „manager **Sp.**” (Prima TV, 14.VI) – corect: *al Spitalului*; „**ing. Comisia pt. Catedrala Mântuirii**” (Prima TV, 14.VI) – corect: *inginer din Comisia pentru Catedrala Mântuirii*; „comisia **pt. construirea Catedralei**” (Prima TV, 3.VI), „idol **pt** colegii săi de celulă” (OTV, 8.VI), „prețul vizelor **pt** imigranți” (OTV, 10.VI, 17.34) – corect: *pentru*.

2. Punctuație

2.1. În domeniul punctuației, greșelile constatate în utilizarea virgulei sunt, și în această etapă, cele mai numeroase.

Virgula lipsește în următoarele contexte:

(a) când ar trebui să izoleze o apozitie sau o structură apozitivă/explicativă de restul enunțului: „Secretarul de stat de la Educație, Oana Badea_ spune că un primar a încercat să-i dea mită” (TVR 1, 5.VI), „Tarja Halonen, președintele Finlandei_ a fost prezentă la Shanghai” (TVR C, 5.VI), „cerul va fi variabil în sud-estul țării și la munte_ unde doar izolat vor fi averse slabe_ și mai mult senin în restul teritoriului” (Antena 3, 8.VI), „Dr. Florin Radu, medic primar chirurg_ răspunde întrebărilor dumneavoastră” (Kanal D, 24.VI), „Curtea Constituțională, întrunită în ședință secretă_ dezbată legile austerității” (Realitatea TV, 24.VI);

(b) înainte de conjuncțiile coordonatoare adversative (*dar, iar, însă*): „Activitatea industrială la Copșa Mică a fost redusă_ dar urmele poluării se văd și acum” (TVR 1, 5.VI), „Ambele filme românești care au concurat la TIFF au fost premiate_ dar trofeul pleacă în Thailanda” (TVR 1, 6.VI), „sunt necesare 236 de voturi_ iar opoziția are doar 213” (TVR 1, 6.VI), „E un program dureros_ dar vă asigur că va fi foarte util” (TVR 1, 9.VI), „Mă bucur că sunt comparat cu Goian_ dar momentan între noi nu este decât o asemănare fizică” (TVR 2, 23.VI), „Tu le oferi respect_ iar ei îți răspund cu respect.” (Antena 1, 8.VI), „N-au talent_ dar aleargă mult” (Antena 1, 10.VI), „lovește mingea înapoi_ dar au început să se apropie” (Antena 1, 12.VI), „Iubesc mașinile_ dar iubesc cu adevărat motocicletele” (Antena 1, 17.VI), „N-am crezut că este posibil_ dar acum îl iubesc și mai mult.” (Antena 1, 18.VI), „Au venit sus la noi_ dar nu au ajuns!” (Antena 1, 30.VI), „Nu există victime_ iar deocamdată nu se știe ce sumă a fost furată” (Antena 3, 24.VI), „o să trebuiască să plec și să îmi las animalele_ dar ce să fac” (Pro TV, 25.VI), „Îi apasă pieptul_ însă el nu răspunde” (Pro TV, 25.VI), „Am încercat_ dar se îngână.” (Kanal D, 11.VI), „cerul va fi variabil_ iar vântul va sufla slab” (N24 PLUS, 1.VI), „CFR [...] nu mai trece prin evaluare iar salariile_ nu vor mai fi reduse” (Realitatea Tv, 3.VI), „E mai scump_ dar ce să facem?” (Prima TV, 14.VI); uneori, virgula este necesară, în

absența unei conjuncții, pentru marcarea raportului adversativ: „Unii au murit pentru țară _ alții trag foloasele” (B1 TV, 3.VI);

(c) pentru a separa un vocativ sau o interjecție de restul enunțului: „Unde _ mamă _ te-ai dus?” (Antena 1, 7.VI), „Pune-ți fularul _ domnule Materazzi!” (Antena 1, 28.VI), „Ce-ai făcut _ mă _ nenorocitul?” (Pro TV, 7.VI), „Sunt castrați _ domnule, sunt castrați!” (Pro TV, 16.VI), „Hai _ Bănele!” (Pro TV, 26.VI), „Bună _ Maria!” (Kanal D, 4.VI), „Doamnelor _ puteți mânca pâine!” (Kanal D, 4.VI), „Ce zici _ băiete?” (Kanal D, 17.VI), „Ce faci _ fată?” (Kanal D, 24.VI), „Bă _ tu ești nebun?” (Kanal D, 28.VI), „La mulți ani _ maestre!” (Prima TV, 4.VI), „Ilici _ ești acasă?” (Prima TV, 13.VI);

(d) pentru a izola verbul la modul imperativ de restul enunțului: „Zi-mi _ e simplu!” (Kanal D, 7.VI);

(e) pentru a separa o propoziție circumstanțială de regenta ei: „Deschide _ că sparg ușa!” (Prima TV, 9.VI), „Sau doar acum _ că e cald?” (Prima TV, 13.VI), „Să vină aici _ că acum îmi dau drumul!” (Kanal D, 21.VI);

(f) pentru a separa două propoziții principale juxtapuse: „O așteptați pe asta _ e gustoasă?” (Kanal D, 6.VI), „Vreau acasă _ mi-e dor de prieteni” (Kanal D, 7.VI);

(g) pentru a separa un adverb cu rol pragmatic de restul enunțului: „Bine _ atunci vă las [...].” (Kanal D, 17.VI), „Ah, da _ se simte foarte tare” (Kanal D, 21.VI).

Virgula apare, incorect, în următoarele situații:

(a) între subiect și predicat sau între regentă și subiectivă: „Un biciclist care circula fără vestă reflectorizantă, a fost lovit mortal de o mașină” (TVR 2, 4.VI), „Sebastian Vlădescu, a declarat” (B1 TV, 1.VI), „Tânărul dispărut în apele mării, a fost găsit înecat” (OTV, 19.VI), „Sorin Oprescu: Dan, este un om și un prieten bun” (OTV, 24.VI), „Respingerea mișcării de cenzură, nu este neapărat un motiv de bucurie” (Prima TV, 16.VI), „Mâna întinsă care nu spune o poveste, nu primește pomană” (Prima TV, 16.VI);

(b) între verb și complement sau între regentă și completivă: „Cum sărbătorește Arșinel, 71 de ani?” (Kanal D, 4.VI), „Deputații au adoptat astăzi, legi pe bandă rulantă” (Antena 3, 3.VI), „susținând, că nu are nicio înțelegere” (Antena 3, 3.VI), „aș spune, că nu îndrăznesc să sper la ce s-a întâmplat la precedentă mișcare” (B1 TV, 1.VI);

(c) pentru a izola un atribut cu rolul de a identifica, și nu de a explica, de restul enunțului: „Vicepreședintele PDL, Ioan Oltean, anunță o posibilă remaniere” (TVR 2, 4.VI), „senatorul PSD, Dan Șova, a citit textul mișcării” (TVR 2, 9.VI);

(d) înaintea conjuncțiilor disjunctive: „Guvernul trebuie să aplice măsurile de austeritate în două luni, sau să plece” (Antena 3, 20.VI).

2.2. Semnul exclamării lipsește în câteva contexte – exclamative sau imperative – în care ar fi fost necesar: „Spuneți *nu* crizei” (Antena 1, 7.VI), „Să mergem. Ridică-ți mâinile.” (Antena 1, 8.VI), „Cheamă-i pe toți.” (Antena 1, 8.VI), „Spune-mi.” (Antena 1, 8.VI), „Fă stânga aici.” (Antena 1, 8.VI), „Așteaptă-mă aici.” (Antena 1, 8.VI), „Poftiți la iahturi” (Antena 1, 17.VI), „Vai de mine.” (Kanal D, 8.VI), „Veniți și ascultați.” (Kanal D, 11.VI), „Ia să ascultăm.” (Kanal D, 11.VI).

2.3. Am remarcat, de asemenea, absența ghilimelelor românești. Sunt folosite constant cele de forma " " / " ". Ghilimelele recomandate sunt: „ ” (jos și sus):

„Vânătoare de "spioni"” (Pro TV, 3.VI), „”Arată nene, buletinul!”” (Realitatea TV, 6.VI) – corect: „Arată, nene, buletinul!”.

3. Pronunțare

3.1. Citirea greșită a unor secvențe

În paralel cu redactarea neglijentă, am înregistrat și situații de citire/pronunțare neatentă a unor texte: „Melania **Vâlcu** a declarat că...” (Antena 3, 2.VI) – corect: *Vergu*; „prima afișare a rezultatelor va avea loc duminică, **4 iunie**” (Prima TV, 27.VI) – corect: *4 iulie*; „Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan Rosetti” (N24 PLUS, 8.VI) – corect: *Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti*; „dacă guvernul nu **va ar** tăia acum veniturile” (TVR 2, 1.VI) – corect: *va tăia/ar tăia*.

3.2. Lipsa preiotării

Ca și în perioadele de monitorizare anterioare, am înregistrat absența preiotării în cazul formelor verbului *a fi* și ale pronumelui personal care încep cu „e”: „situația este [este] asta, iar drumul este [este] așa” (OTV, 16.VI) – corect: [ieste]; „pentru că locuința omului era [era] răvășită” (Pro TV, 16.VI) – corect: [iera]; „Ei [ei] ne demonstrează” (Radio România Actualități, 13.VI) – corect: [ei]; „eu [eu] spun chestia asta de săptămâni” (OTV, 16.VI) – corect: [eu].

Deși verbul *a ieși* conține și grafic „i”-ul inițial, acesta a fost rostit greșit fără „i”: „au [eșit] din matcă” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: [ieșit].

3.3. Rostirea greșită a literei „x”

Această greșeală continuă să fie foarte frecventă: [„ecsamenul”] (Europa FM, 29.VI, 7.12) – corect: [egzamenul]; „[reecsaminarea]” (TVR 1, 2.VI) – corect: [reegzaminarea]; „[ecsact]” (TVR 1, 4.VI) – corect: [egzact]; „[ecsistă]”, „vor [ecsista]” (TVR 1, 15.VI, 16.VI) – corect: [egzistă]; *vor [egzista]*; „nu vor mai [ecsista]” (TVR 2, 1.VI) – corect: [egzista]; [ecsemplu] (B1 TV, 10.VI) – corect: [egzemplu]; [ecsecutivului], [ecsecutiv], [ecsecutivul], [ecsecutivă] (N24 PLUS, 2.VI; 3.VI; 9.VI) – corect: [egzecutivului], [egzecutiv], [egzecutivul], [egzecutivă]; „[ecsemplu]” (Pro TV, 5.VI) – corect: [egzemplu]; „mai exact [ecsact]”, „mai există [ecsistă] și o problemă legată de caracterul omului” (OTV, 19.VI) – corect: [egzact], [egzistă].

3.4. Rostirea greșită a unor numerale:

- **cardinale:** „șaptisprezece” (Radio România Actualități, 13.VI; B1 TV, 29.VI; N24 PLUS 24.VI; Realitatea TV, 12.VI; Prima TV, 26.VI), „șaptișpe iunie” (OTV, 6.VI) – corect: *șaptesprezece*; „optisprezece ani” (Antena 3, 20.VI; Realitatea TV, 14.VI; Prima TV, 7.VI), „optișpe persoane” (OTV, 12.VI) – corect: *optsprezece*;

- **ordinale:** „al cincelea element” (TVR 2, 21.VI) – corect: *al cincelea*.

3.4. Rostirea greșită a altor cuvinte

- „statele de plată” (Europa FM, 28.VI; B1 TV, 10.VI; Antena 1, 11.VI) – corect: *statele*; „cu ștatul de plată” (Antena 3, 9.VI); „ștandardele” (OTV, 8.VI) – corect: *standardele*;

- „România preia președenția” (Radio România Actualități, 12.VI, 17.00), „președenție” (B1 TV, 3.VI), „al Președenției” (N24 PLUS, 24.VI), „vei candida la

președenție” (OTV, 26.VI), „candidatura mea la **președenție**” (OTV, 28.VI) – corect: *președinție (președinte + -ie), președinției*;

- „**intinerariu**” (TVR 2, 7.VI), „vă dăm un **itinerariu** de vis” (Prima TV, 27.VI) – corect: *itinerar*;

- „întreaga echipă de rugbi [**ruigbi**]”; „naționala de rugbi [**ruigbi**]” (TVR 1, 7.VI; TVR 2, 7.VI), „[**ruibiului**]” (B1 TV, 9.VI), „pentru naționala de rugbi [**ruibi**]” (Pro TV, 20.VI) – corect: [*ragbi*], [*ragbiului*].

- „colegul dumneavoastră de **servici**” (Realitatea TV, 18.VI), „un alt șef de **servici**” (Realitatea TV, 24.VI), „femeia de **servici**” (OTV, 21.VI; Antena 3, 3.VI), „măine-seară o să vin la **servici**” (OTV, 26.VI), „într-o duminică dimineață am întârziat la **servici**”, „tu să întârzi astăzi la **servici**” (OTV, 28.VI) – corect: *serviciu*;

- „**tranversează**” (TVR 2, 10.VI) – corect: *traversează*; „îi **trimetea** soției sale” (Prima TV, 19.VI) – corect: *trimitea*; „**ostateca**” (TVR 2, 3.VI) – corect: *ostatica*; „și va ieși pe **ușe**” (OTV, 25.VI) – corect: *ușă*; „autostrăzi **țapene**” (OTV, 28.VI) – corect: *țepene*; „**escrocherie**” (Europa FM, 28.VI) – corect: *escrocherie*;

- „Bruxelles” [**brucsel**] (TVR 2, 24.VI) – corect: [*brüsel*].

- „să se întoarcă legea la comisie, în așa fel încât ea să fie **pitrocită** cum trebuie” (TVR 1, 3.VI) – corect: *să se întoarcă legea la comisie, în așa fel încât ea să fie pitocită cum trebuie*;

- „Prin donarea **îndemnizațiilor**” (TVR 2, 16.VI) – corect: *Prin donarea indemnizațiilor*;

- „În **visteriile** comunelor sau orașelor” (TVR 2, 30.VI) – corect: *În vistierile comunelor sau orașelor*;

- „câte un **biscuite**” (Kanal D, 16.VI, voce și titraj) – corect: *câte un biscuit*;

- „a ajuns să se predea limba română prin intermediul **ucrainienei**” (Europa FM, 11.VI) – corect: *a ajuns să se predea limba română prin intermediul ucrainenei*;

- „soția lui l-a găsit prăbușit pe **pardoseaua** din bucătărie” (Antena 1, 2.VI) – corect: *soția lui l-a găsit prăbușit pe pardoseala din bucătărie*.

3.5. Accentuarea greșită a unor cuvinte

- „**prevederea**” (TVR 1, 2.VI; B1 TV, 3.VI) – corect: *prevederea*; „**furja**” (Kanal D, 7.VI; Prima TV, 27.VI; OTV, 12.VI) – corect: *furia*; „muzicieni, scriitori, **ilustratori**” (TVR Cultural, 12.VI) – corect: *ilustratori*; „Principalele **podgorii**” (TVR Cultural, 25.VI) – corect: *podgorii*; „**caracter**” (TVR 1, 18.VI; N24 PLUS, 9.VI) – corect: *caracter*; „**simbol**” (TVR 2, 4.VI) – corect: *simbol*; „datorită **diasporei** române” (Realitatea TV, 18.VI) – corect: *diasporei*; „**domină**” (Antena 3, 17.VI) – corect: *domină*;

- „[**Funeriu**]” (TVR 2, 1.VI; B1 TV, 7.VI; N24 PLUS, 2.VI; Pro TV, 16.VI; Antena 3, 8.VI; Prima TV, 16.VI) – corect: *Funeriu*; „Cătălin **Prisacariu**” (B1 TV, 29.VI) – corect: *Prisacariu*; „Adrian **Olariu**, corespondentul nostru” (Realitatea TV, 18.VI) – corect: *Olariu*;

- „ca acțiunile British [**petrolium**]” (Antena 3, 11.VI) – corect: [*petrolium*].

II. Gramatică

4. Morfologie

4.1. Forme greșite ale unor verbe

4.1.1. Formele hibride de indicativ imperfect *vroiam, vroia, vroiau* etc., folosite în locul celor corecte, fără *-r-* în radical – *voiam, voia, voiau* etc. – sunt încă destul de frecvente la aproape toate posturile monitorizate:

- „dacă **vroiau** cu adevărat” (Antena 3, 9.VI);
- „**vroia**” (B1 TV, 10.VI);
- „nu **vroia** să se lase” (OTV, 12.VI);
- „eu ce **vroiam** acum” (OTV, 21.VI);
- „**vroia** să plece” (OTV, 26.VI);
- „toți **vroiau** să cumpere OTV-ul” (OTV, 28.VI);
- „băiatul **vroia** să ajungă la centrul de copii” (Prima TV, 19.VI);
- „doar pentru că **vroia** să le ofere totul celor dragi” (Pro TV, 24.VI);
- „Uite, **vroiai** să-mi oferi un sejur în București.” (Radio România Cultural, 12.VI);
- „**vroiau**” (N24 PLUS, 9.VI);
- „**vroiam** să vă întreb” (TVR Cultural, 5.VI);
- „**vroiam** să-mi cumpăr o pereche de pantofi” (TVR 1, 3.VI);
- „De ce era dorința atât de mare că-l **vroiați acum**, și nu peste o săptămână?” (Europa FM, 9.VI).

4.1.2. La unele posturi persistă folosirea verbului *a trebui* cu forma de indicativ prezent, persoana a III-a plural *trebuieșc*, în locul formei unice de prezent *trebuie*:

- „lui Petru îi **trebuieșc** cel puțin 2000 de euro” (Prima TV, 9.VI);
- „nici investițiile nu **trebuieșc** neglijate” (Prima TV, 16.VI);
- „o ședință în care **trebuieșc** luate decizii” (Prima TV, 25.VI).

4.1.3. Și în această etapă de monitorizare se remarcă tendința de atragere a unor verbe cu infinitivul în *-ea* în clasa verbelor cu infinitivul în *-e* – verbele *a apărea* și *a plăcea* sunt folosite ca și cum ar fi de conjugarea a III-a, **a apare/*a place*:

- „și știam că va fi gol până **va apare**” (OTV, 25.VI) – corect: *apărea*;
- „un volum care **va apare** la Paralela 45” (Radio România Actualități, 26.VI); corect: *apărea*.
- „ți-ar **place** să pleci” (Europa FM, 30.VI) – corect: *plăcea*.

O greșeală frecventă, care afectează verbele de conjugarea a III-a, este accentuarea pe sufix, în loc de radical, a formelor de imperativ, persoana a II-a plural, atunci când verbul este urmat de un clitic pronominal:

- „**spuneți-mi**, dacă se poate” (Antena 3, 14.VI) – corect: *spuneți-mi*;
- „**Spuneți-mi**, vă rog” (Radio România Actualități, 13.VI) – corect: *spuneți-mi*;
- „**Spuneți-ne** câteva detalii” (TVR Cultural, 27.VI) – corect: *spuneți-ne*;
- „**Țineți-vă** bine!” (Kanal D, 4.VI) – corect: *țineți-vă*;
- „doar un minut **țineți-vă** punctul de vedere” (OTV, 21.VI) – corect: *țineți-vă*.

La anumite verbe, această greșeală atrage producerea alternanței *oa-o*:

- „**scoteți-ne** din asta... **scoteți-ne**...” (Antena 3, 18.VI) – corect: *scoateți-ne*.

4.1.4. Uneori, la indicativ mai-mult-ca-perfect, formele de plural sunt folosite fără desinența „-ră-”:

- „– Unde **rămăsesem?** – Pe aici **rămăsesem.**” (Radio România Actualități, 12.VI) – corect: *rămăseserăm*.

4.1.5. Mult mai rar decât în etapele precedente ale monitorizării, se întâlnește forma de conjunctiv *să aibe, în locul formei corecte *să aibă*:

- „să **aibe** grijile lor” (TVR 1, 3.VI) – corect: *să aibă*.

4.1.6. Sporadic, se întâlnesc și forme de imperativ greșite. Forma de imperativ negativ a verbelor este omonimă cu forma de infinitiv a acestora:

- „Nu **fă** asta cu el!” (OTV, 28.VI) – corect: *nu face!*

4.1.7. Verbul *a preceda*, de conjugarea I, este folosit greșit ca și cum ar fi de conjugarea a III-a – *a precede*:

- „Un singur pas mai **precede** infernul” (Pro TV, 5.VI) – corect: *precedă*.

4.1.8. Se observă forma greșită a unor verbe de conjugarea I (*a se disipa*), persoana a III-a, fără sufixul *-ez*:

- „norii încep să se **disipe**” (N24 PLUS, 24.VI) – corect: *să se disipeze*.

4.2. Forme greșite ale unor substantive

4.2.1. Forme ale cazurilor oblice

Se remarcă oscilații în folosirea desinențelor de feminin singular, genitiv-dativ, *-e* și *-i*:

- „un campion al **vioarei**” (Prima TV, 13.VI) – corect: *viorii*;
- „a **medicinii** clasice” (Antena 3, 12.VI) – corect: *mediciniei*;
- „vorbit cu tătutul **medicinii** energetice” (OTV, 19.VI) – corect: *mediciniei*.

Greșită este și forma de genitiv-dativ *sorei* din exemplele de mai jos:

- „din partea **sorei** dânsului” (OTV, 14.VI) – corect: *surorii*.

Substantivul *mass-media* este folosit uneori ca invariabil. Substantivul a fost asimilat sistemului morfologic al limbii române și are la genitiv-dativ desinența specifică substantivelor românești de genul feminin: *mass-mediei*.

• „după consultarea societății civile și a **mass-media** profesioniste” (TVR 1, 2.VI);

• „va aduce un prejudiciu imens capacității **mass-media** de a investiga” (TVR 1, 2.VI).

Se înregistrează câteva greșeli provenite din exprimarea analitică a cazurilor genitiv și dativ, în locul utilizării formelor cu desinențele specifice cazurilor oblice:

• „prețul **la energie** și prețul **la gaze**” (Antena 3, 21.VI) – corect: *energiei*; *gazelor*;

- „să le spun **la telespectatori**” (OTV, 14.VI) – corect: *telespectatorilor*.

4.2.2. Uneori, apar ezitări în încadrarea substantivelor la un anumit gen. Substantivul *puf* este folosit cu forma de plural *pufi, în locul formei corecte (de genul neutru) *pufuri*.

- „**pufii** plantelor” (Antena 3, 12.VI) – corect: *pufurile*.

4.2.3. Se observă și în această etapă de monitorizare concurența între desinențele de neutru plural *-e* și *-uri*:

- „**baremuri**” (B1 TV, 29.VI) – corect: *bareme*;

• „care vor fi împărțite pe diverse **arealuri** geografice...” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *areale*;

- „**abțibilde**” (TVR 1, 16.VI) – corect: *abțibilduri*.

4.2.4. Unele greșeli provin din necunoașterea desinențelor de plural:

- „îți punem niște **cătuși**” (OTV, 21.VI) – corect: *cățușe*.

4.2.5. Greșită este și folosirea formei de plural *mingii*, care ar corespunde singularului *mingie (tiparul *răspântie – răspântii*).

- „au șutat în zeci de **mingii**” (Prima TV, 9.VI) – corect: *mingi*.

4.3. Forme greșite ale unor adjective

Foarte răspândită este forma de feminin plural *ultimile*, folosită în locul celei corecte, *ultimele*:

- „**ultimile** două minute” (Antena 3, 14.VI);
- „temperaturile scad față de **ultimile** zile” (Pro TV, 16.VI);
- „**ultimile** zile... **ultimile** 24 de ore...” (N24 PLUS, 17.VI);
- „al **ultimilor** 48 de ore” (N24 PLUS, 24.VI);
- „**ultimile** zile” (N24 PLUS, 30.VI).

Adjectivul *preliminar* este folosit greșit cu forma de feminin plural *preliminari*. Paradigma acestuia este: *preliminar* (m. n. sg.) – *preliminară* (f. sg.) – *preliminari* (m. pl.) – *preliminare* (f. n. pl.):

- „cercetările **preliminari** de la fața locului” (Prima TV, 7.VI) – corect: *preliminare*.

4.4. Forme greșite ale unor adverbe

O greșeală foarte răspândită este înlocuirea formelor adverbiale *maximum* și *minimum* cu cele ale adjectivelor corespondente, *maxim* și *minim*.

- „peste o oră [...], **maxim** două” (OTV, 21.VI);
- „în șase ore, **maxim** la ora 11” (OTV, 21.VI);
- „**maxim** cinci minute” (OTV, 25.VI);
- „cu **maxim** trei zile sau patru zile” (OTV, 26.VI);
- „să fie validate pe parcursul a **maxim** un an” (Prima TV, 7.VI);
- „**maxim** 250 de euro” (Prima TV, 14.VI);
- „pentru **maxim** 70 de lei săptămânal” (Prima TV, 24.VI);
- „toată această procedură ar trebui să se întâmple în **maxim** patru zile” (Prima TV, 26.VI);
- „cu **maxim** 10 – 15 lei” (Realitatea TV, 19.VI);
- „Numărul angajaților poate fi de **maxim** 75” (TVR 2, 30.VI);
- „de **maxim** 15.000 de euro” (Antena 1, 1.VI);
- „**maxim** 20–30 de lei” (TVR 1, 30.VI);
- „de **minim** 10 ori” (Pro TV, 9.VI);
- „**minim** 3 oameni” (Realitatea TV, 13.VI);
- „Prețurile vor exploda cu **minim** 5–7%” (Realitatea TV, 26.VI).

Forma *maxim* este folosită greșit și în locuțiunea adverbială *la maxim, în loc de *la maximum*:

- „motoare turate **la maxim**” (Kanal D, 25.VI);
- „mai mare zoom, **la maxim**” (OTV, 16.VI);
- „exploatat **la maxim**” (N24 PLUS, 2.VI);
- „Euro, **la maxim**” (Antena 1, 29.VI);
- „Soțiile fotbaliștilor englezi au trăit **la maxim** eliminarea trupei [...]” (Antena 1, 28.VI).

4.5. Forme greșite ale unor numerele

Primul element din seria numeralelor ordinale are, la feminin, și formele *întâi/întâia*. Elementul *a* face parte din structura numeralelor ordinale de la *doi* înainte: *a doua, a treia* etc.

- „secția (...) **a întâia** penală” (OTV, 25.VI) – corect: *întâi/întâia*.

5. Greșeli de sintaxă

5.1. Dezacordul

5.1.1. Dezacordul dintre predicat și subiect

În general, sunt două tipuri majore de dezacord între predicat și subiect: semantic și prin atracție. Dezacordul semantic se produce atunci când între forma și sensul substantivului cu rol de subiect nu este o concordanță perfectă. De exemplu, substantivele cu formă de singular și sens de plural trebuie să impună verbului-predicat acordul formal, la singular. Unii vorbitori fac și acordul semantic, la plural, mai ales dacă între subiect și predicat intervin mai mulți termeni. Acordul prin atracție se produce mai ales în enunțurile cu ordinea predicat – subiect, din cauza neanticipării mesajului. În general, cauzele dezacordurilor sunt neatenția, neanticiparea mesajului (specifice registrului oral), dar și presiunea unor tendințe care există la nivelul limbii ca sistem (nu doar în registrul oral):

- „deputații din comisia de muncă **a adoptat** miercuri” (B1 TV, 3.VI) – corect: *deputații din comisia de muncă **au adoptat** miercuri*;
- „aproape 100 de oameni, victime ale intoxicațiilor cu fum, **au fost internate**” (B1 TV, 4.VI) – corect: *aproape 100 de oameni, victime ale intoxicațiilor cu fum, **au fost internați***;
- „la exercițiu **a participat** trupele serviciului de intervenție rapidă” (TVR 2, 3.VI) – corect: *la exercițiu **au participat** trupele serviciului de intervenție rapidă*;
- „să nu circule fără dotările obligatorii care îi pot proteja și le **poate** chiar salva viața” (TVR 2, 4.VI) – corect: *să nu circule fără dotările obligatorii care îi pot proteja și le **pot** chiar salva viața*;
- „conținutul site-urilor de știri nu **au** mai fost actualizat de la declanșarea grevei” (TVR 2, 4.VI) – corect: *conținutul site-urilor de știri nu **a** mai fost actualizat de la declanșarea grevei*;
- „dezbateră și votul final... **va** avea loc marți, 15 iunie” (TVR 2, 9.VI) – corect: *dezbateră și votul final... **vor** avea loc marți, 15 iunie*;
- „în care și-**a pierdut** viața fostul președinte și 95 de demnitari ai țării” (TVR 2, 21.VI) – corect: *în care și-**au pierdut** viața fostul președinte și 95 de demnitari ai țării*;
- „O decizie destul de grea cred c-**a avut** atât juriul, cât și publicul, să aleagă 11 finaliști.” (TVR Cultural, 6.VI) – corect: *O decizie destul de grea cred c-**au avut** atât juriul, cât și publicul, să aleagă 11 finaliști*.
- „ne asigurase ieri după-amiază că **s-au terminat** cu tensiunile” (Antena 3, 14.VI) – corect: *ne asigurase ieri după-amiază că **s-a terminat** cu tensiunile*;
- „[sînteți] un om care **știți să stăpâniți** foarte bine cifrele” (Antena 3, 16.VI) – corect: *sunteți un om care **știe să stăpânească** foarte bine cifrele*;

- „ca om care **știu** ce s-a întâmplat în țărișoară” (OTV, 3.VI) – corect: *ca om care știu ce s-a întâmplat în țărișoară*;
- „Fiind un om care în general **am** probleme” (Pro TV, 5.VI) – corect: *Fiind un om care în general are probleme*;
- „Cine să **încercăm?**” (Antena 3, 8.VI) – corect: *Cine să încerce?/Care să încercăm?*
- „Știți ce **sunt** cu aceste două dungi galbene?” (Pro TV, 26.IV) – corect: *Știți ce e cu aceste două dungi galbene?*;
- „Dorința de îmbogățire i-**au luat** mințile” (Kanal D, 4.VI) – corect: *Dorința de îmbogățire i-a luat mințile*;
- „**s-a discutat** strategia de apărare și vulnerabilitățile României” (Antena 3, 23.VI) – corect: *s-au discutat strategia de apărare și vulnerabilitățile României*;
- „ceea ce reclamă ei [**sînt**] restrângerea unor drepturi” (Antena 3, 24.VI) – corect: *ceea ce reclamă ei este restrângerea unor drepturi*;
- „**se va înregistra** până la 38 de grade” (Europa FM, 11.VI) – corect: *se vor înregistra până la 38 de grade*;
- „să începem cu una din întrebările care le-**a pus** telespectatorii” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *să începem cu una din întrebările pe care le-au pus telespectatorii*;
- „consilierul lui Funeriu va fi **nevoit** să opteze” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *consilierul lui Funeriu va fi nevoit să opteze*;
- „cea mai mare parte a reducerilor **vor** afecta cheltuielile sociale și mai ales indemnizațiile pentru șomerii de lungă durată” (N24 PLUS, 8.VI) – corect: *cea mai mare parte a reducerilor va afecta/reducerile vor afecta cheltuielile sociale și mai ales indemnizațiile pentru șomerii de lungă durată*;
- „a condamnat un stat care, prin procurorii lui abuzivi, **au vânat** un stat care...” (OTV, 21.VI) – corect: *a condamnat un stat care, prin procurorii lui abuzivi, a vânat un stat care...*;
- „unu virgulă șapte milioane de euro au fost **reținute**” (Prima TV, 14 iunie) – corect: *unu virgulă șapte milioane de euro au fost reținuți*;
- „Compania Renault a fost **obligat** să retragă o reclamă” (Realitatea TV, 19.VI) – corect: *Compania Renault a fost obligată să retragă o reclamă*;
- „în zona în care erau punctele de suspensie **ce erau trecute?**” (Realitatea TV, 29.VI) – corect: *în zona în care erau punctele de suspensie ce era trecut?*;
- „clica aflată azi la putere pe care o acuză, nu-i așa, onor opoziția, ar înfunda sau ar fi **dați** în judecată” (B1 TV, 9.VI) – corect: *clica aflată azi la putere pe care o acuză, nu-i așa, onor opoziția, ar înfunda sau ar fi dată în judecată*;
- „Iar sistemele, cu precădere cel de învățământ, **crea...**” (B1 TV, 18.VI) – corect: *Iar sistemele, cu precădere cel de învățământ, creau...*;
- „Echipa tehnică a trupei AC/DC spune că a fost oprită la graniță și i **s-a cerut** rovinele valabile pentru toată perioada șederii **lor** în România” (TVR 2, 2.VI) – corect: *Echipa tehnică a trupei AC/DC spune că a fost oprită la graniță și i s-au cerut rovinele valabile pentru toată perioada șederii (membrilor ei) în România*;
- „Niciunul din ei nu **vor fi spini** pentru România.” (TVR 1, 2.VI) – corect: *Niciunul dintre ei nu va fi spin pentru România.*;

- „doar cu focuri de avertisment a **făcut pace** azi-noapte **polițiștii** în Dâmbovița” (Pro TV, 16.VI) – corect: *doar cu focuri de avertisment **au făcut pace** azi-noapte **polițiștii** în Dâmbovița;*

- „Generația cu suflet de aur a lui Hagi și Popescu **au strâns** bani” (Pro TV, 19.VI) – corect: *Generația cu suflet de aur a lui Hagi și Popescu **a strâns** bani;*

- „alte sute de suflete (...) privesc **neputincioși**” (Pro TV, 28.VI) – corect: *alte sute de suflete (...) privesc **neputincioase**;*

- „se tem că vor rămâne cu locurile cu taxă **neocupată**” (Pro TV, 21.VI) – corect: *se tem că vor rămâne cu locurile cu taxă **neocupate**;*

- „trebuie **ales** constructorul și proiectul” (Antena 1, 3.VI) – corect: *trebuie **aleși** constructorul și proiectul;*

- „Autoritățile încercau să facă și ele ce **poate**” (Antena 1, 20.VI) – corect: *Autoritățile încercau să facă și ele ce **pot/ce se poate**;*

- „am niște hârtii întregi în care mi **se interzic** să pronunț anumite nume” (OTV, 28.VI) – corect: *am niște hârtii întregi în care mi **se interzice** să pronunț anumite nume.*

5.1.2. Dezacordul numeralelor

Și în această perioadă de monitorizare am constatat că se continuă tendința de folosire invariabilă a numeralelor compuse, cu rol adjectival. Acestea au formă de masculin și în contextele în care ar trebui să fie la feminin, acordate cu substantivul-regent:

- „**doispe** mii de lei noi” (Antena 3, 8.VI), „**doisprezece** mii de oameni” (Realitatea TV, 12.VI), „**doisprezece** mii de metri cubi pe secundă” (TVR 1, 28.VI), „peste **doisprezece** mii de metri” (Pro TV, 16.VI) – corect: ***douăsprezece** mii;*

- „după **doisprezece** clase (Europa FM, 28.VI) – corect: *după **douăsprezece** clase;*

- „douăzeci și **unu** de țări” (Antena 3, 20.VI) – corect: *douăzeci și **una** de țări;*

- „înțeleg că acasă la mine au fost douăzeci și **unu** de persoane” (OTV, 21.VI) – corect: *înțeleg că acasă la mine au fost douăzeci și **una** de persoane;*

- „șizeci și **unu** de percheziții domiciliare” (Europa FM, 2.VI) – corect: *șizeci și **una** de percheziții domiciliare;*

- „douăzeci și **unu** de zile” (Prima TV, 15.VI) – corect: *douăzeci și **una** de zile;*

- „o sută șizeci și **unu** de mii de lei” (Realitatea TV, 24.VI) – corect: *o sută șizeci și **una** de mii de lei;*

- „În al **douăsprezecelea** ceas, bugetarii și pensionarii speră să mai facă ceva” (Kanal D, 8.VI) – corect: *În al **doisprezecelea** ceas, bugetarii și pensionarii speră să mai facă ceva;*

- „față de **doi** virgulă opt procente” (Realitatea TV, 26.VI) – corect: *față de **două** virgulă opt procente;*

- „treizeci și **doi** de mii de lei” (TVR 1, 26.VI) – corect: *treizeci și **două** de mii de lei.*

Rar, se folosește forma de feminin în locul celei de masculin, probabil din hipercorectitudine (dorința de a nu greși):

- „este **una** dintre cele mai practicate obiceiuri” (Europa FM, 2.VI) – corect: *este **unul** dintre cele mai practicate obiceiuri.*

Pentru exprimarea orei, numeralul *doi* și numeralele compuse cu *doi* trebuie să aibă forma de feminin. Am înregistrat și în această perioadă tendința de extindere a masculinului în astfel de contexte:

- „în jurul orei **doisprezece** și treizeci de minute” (Antena 3, 2.VI), „ora **doisprezece**” (Realitatea TV, 11.VI), „codul galben care a intrat în vigoare astăzi la ora **doisprezece**” (Pro TV, 26.VI), „între orele nouă și **doisprezece**” (Antena 1, 30.VI) – corect: *ora douăsprezece*.

5.1.3. Dezacordul articolului genitival sau posesiv *al*

Sunt două tipuri de utilizare greșită a formelor articolului genitival sau posesiv *al* (pronume semiindependent în noua ediție a *Gramaticii Academiei*, 2005, 2008): (i) utilizarea invariabilă a formei *a*, în orice context; (ii) utilizarea unei forme acordate greșit, cu alt element din enunț:

- (i) • „declarațiile tuturor liderilor politici, **a** finanțistilor, **a** analiștilor” (Antena 3, 8.VI) – corect: *declarațiile tuturor liderilor politici, ale finanțistilor, ale analiștilor*;
- „atât în rândul profesorilor, cât și **a** părinților” (Antena 3, 29.VI) – corect: *atât în rândul profesorilor, cât și al părinților*;
- „lungile turnee în străinătate **a** lui Al Gore” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *lungile turnee în străinătate ale lui Al Gore*;
- „un val de scumpiri în lanț **a** tuturor bunurilor” (N24 PLUS, 26.VI) – corect: *un val de scumpiri în lanț ale tuturor bunurilor*;
- „urmași de bugetari **a** căror venituri se vor reduce” (Prima TV, 26.VI) – corect: *urmași de bugetari ale căror venituri se vor reduce*;
- „prețurile alimentelor și **a** bunurilor de larg consum” (Realitatea TV, 27.VI) – corect: *prețurile alimentelor și ale bunurilor de larg consum*;
- „și alte căi de atac **a** acestei sentințe” (Prima TV, 14.VI) – corect: *și alte căi de atac al acestei sentințe*;
- „a fost permis accesul în sală **a** câtorva sindicaliști” (Antena 1, 15.VI) – corect: *a fost permis accesul în sală al câtorva sindicaliști*;
- (ii) • „indiferent de nivelul nostru de dezvoltare **al** personalității” (N24 PLUS, 17.VI) – corect: *indiferent de nivelul nostru de dezvoltare a personalității*;
- „pe fondul măsurilor de austeritate **ai** partenerilor europeni” (N24 PLUS, 25.VI) – corect: *pe fondul măsurilor de austeritate ale partenerilor europeni*;
- „noul director al secției de ginecologie **al** spitalului CF2” (OTV, 8.VI) – corect: *noul director al secției de ginecologie a spitalului CF2*;
- „ardelenii au urcat un loc și se află pe poziția 75 în clasamentul pe luna mai **a** Federației de Statistică” (N24 PLUS, 1.VI) – corect: *ardelenii au urcat un loc și se află pe poziția 75 în clasamentul pe luna mai al Federației de Statistică*;
- „vicepreședinte **a** Întreprinderii Roșia Montana Gold Corporation”; „prim-vicepreședinte **a** Partidului Verde” (N24 PLUS, 1.VI) – corect: *vicepreședinte al Întreprinderii Roșia Montana Gold Corporation; prim-vicepreședinte al Partidului Verde*.

Articolul genitival *al* nu are forma de feminin singular *ale*, ci *a* (omonimă cu cea de N–Ac, singular). Utilizarea unei forme *ale* la feminin, singular, G–D se datorează analogiei cu alte forme de feminin, singular, care la G–D sunt omonime cu forma de plural (cf. *unei fete înalte – niște fete înalte*):

- „la finalul unei ședințe importante **ale** partidului” (Realitatea TV, 27.VI) – corect: *la finalul unei ședințe importante a partidului.*

5.1.4. Dezacordul pronumelui relativ *care* în genitiv

Această greșeală a fost rar înregistrată în perioada monitorizată:

- „un domn a **cărei** soție” (Kanal D, 24.VI) – corect: *un domn a căruia soție;*
- „Această persoană **ale** **căruia** rămășițe le-am analizat...” (TVR 2, 16.VI) – corect: *Această persoană ale cărei rămășițe le-am analizat...*

5.1.5. Dezacordul în caz al adjectivului

În limba română, adjectivul se acordă în gen, număr și caz cu substantivul regent. La feminin singular, G–D, adjectivul are o formă omonimă cu cea de plural (*niște cărți citite* – plural, *unei cărți citite* – singular, G–D). În limba actuală, există tendința de pierdere a acordului în caz, manifestată mai ales la adjectivul de tip participial. Este o tendință atestată din secolele mai vechi și accentuată în limba actuală. Toate exemplele din perioada monitorizată sunt cu adjectiv participial:

- „moțiunii de cenzură **depusă** de alianța PSD-PC” (Antena 3, 9.VI) – corect: *moțiunii de cenzură depuse de alianța PSD-PC;*
- „evacuarea populației **aflată** în pericol” (Europa FM, 29.VI) – corect: *evacuarea populației aflate în pericol;*
- „finalul declarației **făcută** de senatorul...” (OTV, 21.VI) – corect: *finalul declarației făcute de senatorul...;*
- „suntem în a doua parte a ședinței **dedicată**...” (Prima TV, 7.VI) – corect: *suntem în a doua parte a ședinței dedicate...;*
- „în favoarea moțiunii simple **inițiată** de liberali și **intitulată**” (B1 TV, 1.VI) – corect: *în favoarea moțiunii simple inițiate de liberali și intitulate;*
- „valoarea activității didactice efectiv **prestată**” (B1 TV, 1.VI) – corect: *valoarea activității didactice efectiv prestate;*
- „conform situației oficiale **publicată** pe site-ul...” (B1 TV, 3.VI) – corect: *conform situației oficiale publicate pe site-ul...;*
- „raportul unei agenții londoneze **specializată** în evaluarea...” (B1 TV, 10.VI) – corect: *raportul unei agenții londoneze specializate în evaluarea...;*
- „În vremea prigoanei împotriva creștinilor **dezlănțuită** de Nero” (TVR Cultural, 30.VI) – corect: *În vremea prigoanei împotriva creștinilor dezlănțuite de Nero.*

5.1.6. Dezacordul în număr și/sau în gen al adjectivului

Acordul în număr și/sau în gen al adjectivului este rar, accidental:

- „ungurii [sînt] mai **tare** în ouă decât noi” (OTV, 11.VI) – corect: *ungurii sunt mai tari decât noi;*
- „aparatele **nou-nouțe**” (Pro TV, 24.VI) – recomandat: *noi-nouțe.*

5.1.7. Dezacordul pronumelor cu utilizare anaforică

În general, pronumele cu utilizare anaforică, coreferente cu un substantiv, trebuie să se acorde formal cu acesta. Dezacordul pronumelor anaforice se produce mai ales când între antecedent și pronume este o distanță mare:

- „**efectul** devastator pe care aceste tăieri fără precedent după 1989 **le** are” (Antena 3, 25.VI) – *efectul devastator pe care aceste tăieri fără precedent după 1989 îl are;*
- „șase oameni au murit... iar **una** este dată dispărută” (Europa FM, 29.VI) – corect: *șase oameni au murit iar unul este dat dispărut/șase persoane au murit iar una este dată dispărută;*
- „așa cum și **patronatele** occidentale au tot discutat și nimeni nu **i**-a ascultat” (N24 PLUS, 4.VI) – corect: *așa cum și **patronatele** occidentale au tot discutat și nimeni nu le-a ascultat;*
- „**Consiliul** Național al Audiovizualului va analiza joi, în ședința **lor** de atunci” (B1 TV, 1.VI) – corect: ***Consiliul** Național al Audiovizualului va analiza în ședința sa de joi/**membrii** Consiliului Național al Audiovizualului vor analiza în ședința **lor** de joi;*
- „mă refer inclusiv la **calculele** cât se poate de pragmatice pe care fiecare parlamentar, de la putere sau nu, și-**l** va face” (B1 TV, 6.VI) – corect: *mă refer inclusiv la **calculele** cât se poate de pragmatice pe care fiecare parlamentar, de la putere sau nu, și le va face.*

5.2. Care în loc de pe care

Utilizarea fără prepoziția *pe* a pronumelui relativ *care* cu funcție de complement direct este destul de frecventă. Ea se întâlnește mai des în limbajul colocvial, în exprimarea neîngrijită:

- „prin intermediul contactului **care**-l am permanent cu telespectatorii” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *prin intermediul contactului **pe care**-l am permanent cu telespectatorii;*
- „să începem cu una din întrebările **care** le-a pus telespectatorii” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *să începem cu una din întrebările **pe care** le-au pus telespectatorii;*
- „relevă lucrurile oculte, absconse, bizare, stranii ciudate, **care**, de regulă, dumneavoastră nu le cunoașteți sau aflați de ele foarte târziu” (N24 PLUS, 9.VI) – corect: *relevă lucrurile oculte, absconse, bizare, stranii ciudate, **pe care**, de regulă, dumneavoastră nu le cunoașteți sau aflați de ele foarte târziu;*
- „o primă întrebare **care** o pun telespectatorii” (N24 PLUS, 9.VI) – corect: *o primă întrebare **pe care** o pun telespectatorii;*
- „o carte **care**, zău, n-o mai credeam posibilă” (N24 PLUS, 22.VI) – corect: *o carte **pe care**, zău, n-o mai credeam posibilă;*
- „multe din lucrurile **care** le susțineți” (N24 PLUS, 24.VI) – corect: *multe din lucrurile **pe care** le susțineți;*
- „toate SMS-urile **care** am să le primesc” (N24 PLUS, 30.VI) – corect: *toate SMS-urile **pe care** am să le primesc;*
- „menită să ascundă cine știe ce adevăruri **care** trebuie să nu le aflăm” (Antena 3, 3.VI) – corect: *menită să ascundă cine știe ce adevăruri **pe care** trebuie să nu le aflăm;*
- „asigurările astea **care** le plătesc pentru pensii angajații” (Antena 3, 22.VI) *asigurările astea **pe care** le plătesc pentru pensii angajații;*
- „o măsură **care** n-ar fi dorit s-o ia” (Antena 3, 27.VI) – corect: *o măsură **pe care** n-ar fi dorit s-o ia;*
- „vila **care** urma s-o moștenească Gabriela Cristea” (OTV, 10.VI) – corect: *vila **pe care** urma s-o moștenească Gabriela Cristea;*

- „ceva de anvergură **care** acum îl ținem puțin la secret” (OTV, 19.VI) – corect: *ceva de anvergură **pe care** acum îl ținem puțin la secret;*
- „același lucru **care** l-a făcut...” (OTV, 21.VI) – corect: *același lucru **pe care** l-a făcut;*
- „și toate probele **care** le aveai au fost expuse” (OTV, 21.VI) – corect: *și toate probele **pe care** le aveai au fost expuse;*
- „și eu sunt realizator de emisiuni, **care** le fac zilnic” (OTV, 21.VI) – corect: *și eu sunt realizator de emisiuni, **pe care** le fac zilnic;*
- „să storci ultima lămâie **care** o mai ai ca procuror” (OTV, 21.VI) – corect: *să storci ultima lămâie **pe care** o mai ai ca procuror;*
- „ce părere aveți despre materialul **care** tocmai l-am văzut în fața ochilor” (OTV, 21.VI) – corect: *ce părere aveți despre materialul **pe care** tocmai l-am văzut în fața ochilor;*
- „ideea asta **care** o susțineți dumneavoastră” (OTV, 24.VI) – corect: *ideea asta **pe care** o susțineți dumneavoastră;*
- „n-aș vrea să trecem peste un lucru **care** eu îl consider deosebit de important” (OTV, 24.VI) – corect: *n-aș vrea să trecem peste un lucru **pe care** eu îl consider deosebit de important;*
- „și încă o chestiune **care** o spune procurorul” (OTV, 24.VI) – corect: *și încă o chestiune **pe care** o spune procurorul;*
- „invitații **care** i-ați urmărit mai devreme” (OTV, 24.VI) – corect: *invitații **pe care** i-ați urmărit mai devreme;*
- „partidul dumneavoastră **care** vreți să-l faceți” (OTV, 26.VI) – corect: *partidul dumneavoastră **pe care** vreți să-l faceți;*
- „din banii ăia **care** ți i-am dat” (OTV, 26.VI) – corect: *din banii ăia **pe care** ți i-am dat;*
- „curtea asta mare **care**-o avem noi aici” (OTV, 26.VI) – corect: *curtea asta mare **pe care**-o avem noi aici;*
- „acești români **care** i-ați desemnat să vă conducă” (OTV, 28.VI) – corect: *acești români **pe care** i-ați desemnat să vă conducă;*
- „toate ambarcațiunile **care** le cumpără românii ăștia” (OTV, 28.VI) – corect: *toate ambarcațiunile **pe care** le cumpără românii ăștia;*
- „acest program de televiziune **care**, vă dați seama, ar da ei oricât să-l scoată în ilegalitate” (OTV, 28.VI) – corect: *acest program de televiziune **pe care**, vă dați seama, ar da ei oricât să-l scoată în ilegalitate;*
- „deci lucruri **care** le regăsești în alte spații” (Prima TV, 19.VI) – corect: *deci lucruri **pe care** le regăsești în alte spații;*
- „și felicitări pentru răbdarea **care** ați avut-o” (Prima TV, 25.VI) – corect: *și felicitări pentru răbdarea **pe care** ați avut-o;*
- „În loc să-ți faci un renume, tu strici și numele **care**-l ai.” (TVR 1, 3.VI) – corect: *În loc să-ți faci un renume, tu strici și numele **pe care**-l ai;*
- „E o lege proastă, e de nu știi câte ori mai proastă decât legea actuală, **care** și noi o vrem **perfectibilă**.” (TVR 1, 3.VI) – corect: *E o lege proastă, e de nu știi câte ori mai proastă decât legea actuală, **pe care** și noi o vrem **perfectionată**;*
- „la nivelul **care** măcar putem să-l facem” (TVR 1, 3.VI) – corect: *la nivelul **pe care** măcar putem să-l menținem.*

Accidental, din hipercorectitudine, se înregistrează și fenomenul invers, de utilizare a lui *pe* și în contexte în care nu este necesar:

- „prin urmare, programul Fulbright a reprezentat o fereastră sau o ușă deschisă spre cunoașterea României, a istoriei, a politicii sale, **pe care** altfel ne-ar fi lipsit” (TVR 2, 4.VI) *prin urmare, programul Fulbright a reprezentat o fereastră sau o ușă deschisă spre cunoașterea României, a istoriei, a politicii sale, care altfel ne-ar fi lipsit.*

5.3. „Ca și martori”

Destul de frecventă este utilizarea conjuncției *și* între prepoziția *ca* și substantiv. Dacă sensul subordonatului introdus prin *ca* este calitativ sau de relație, această utilizare a lui *și* este greșită. Este corectă utilizarea secvenței *ca și* doar pentru a introduce un subordonat comparativ (*El este la fel de înalt ca și mine*). Uneori, utilizarea acestui *și* parazită este motivată de dorința de a evita o cacofonie, dar greșeala este extinsă și la contextele în care nu se pune problema evitării unei cacofonii. Această greșeală de exprimare este întâlnită la multe posturi. Pentru a evita o cacofonie, se pot folosi prepoziția *drept* sau locuțiunea prepozițională *în calitate de*, dacă substantivul exprimă o calitate. Dacă este vorba de o relație, un punct de vedere, se pot folosi locuțiunile prepoziționale specifice: *din punctul de vedere, în ceea ce privește* etc.

- „o palmă dată UDMR-ului **ca și** pedeapsă” (B1 TV, 29.VI) – corect: *o palmă dată UDMR-ului ca pedeapsă*;

- „**ca și** clientă, trebuie să urmărim” (Kanal D, 29.VI) – corect: *fîind clientă, trebuie să urmărim*;

- „și atunci de ce-l vedem **ca și** propunere” (Realitatea TV, 19.VI) – corect: *și atunci de ce-l vedem ca propunere*;

- „nu mai sunteți promovat **ca și** comunicator al partidului” (Realitatea TV, 29.VI) – corect: *nu mai sunteți promovat în calitate de comunicator al partidului*;

- „Vi l-ați imaginat pe Eminescu **ca și** persoană” (Radio România Actualități, 13.VI) – corect: *Vi l-ați imaginat pe Eminescu ca persoană*;

- „din sistemul bugetar, **ca și** colectări la bugetul de stat” (Antena 3, 4.VI) – corect: *din sistemul bugetar, drept colectări la bugetul de stat*;

- „Curtea va admite **ca și** constituționale tăierile de pensii” (Antena 3, 22.VI) – corect: *Curtea va admite drept constituționale tăierile de pensii*;

- „cum ați interpreta dumneavoastră **ca și** analist” (Antena 3, 30.VI) – corect: *cum ați interpreta dumneavoastră ca analist*;

- „Bellu și Bitang au fost cooptați **ca și** consilieri” (Prima TV, 3.VI) – corect: *Bellu și Bitang au fost cooptați în calitate de consilieri*;

- „o casă mai mult colonială **ca și** arhitectură” (Prima TV, 19.VI) – corect: *o casă mai mult colonială ca arhitectură*;

- „prezentă **ca și** ajutor pentru fiecare dintre noi” (Prima TV, 24.VI) – corect: *prezentă ca ajutor pentru fiecare dintre noi*;

- „să scot **ca și** entitate juridică” (OTV, 21.VI) – corect: *să scot ca entitate juridică*;

- „numele lui Dan Diaconescu **ca și** parte în dosar” (OTV, 21.VI) – corect: *numele lui Dan Diaconescu ca parte în dosar*;

- „urmărirea lu’ Dan Diaconescu **ca și** pericol public” (OTV, 28.VI) – corect: *urmărirea lu’ Dan Diaconescu ca pericol public*.

De asemenea, este greșită utilizarea secvenței ca și în structuri comparative de inegalitate: „Ciupercile sunt mai scumpe **ca și** carnea de pui” (OTV, 1.VI) – corect: *Ciupercile sunt mai scumpe **decât** carnea de pui.*

5.4. Greșeli privind utilizarea adverbului

5.4.1. Acordul adverbului

Adverbul este o clasă de cuvinte invariabile, care nu se acordă nici atunci când fac parte dintr-un grup nominal, deci plasate în vecinătatea unui substantiv. Destul de frecvent, este acordat elementul *cel* din compunerea gradului de intensitate superlativ relativ al unui adverb:

- „una dintre funcțiile **cele mai bine** plătite” (Antena 2, 2.VI) – corect: *una dintre funcțiile **cel mai bine** plătite;*
- „i-a transferat pe **cei** mai bine cotați” (Europa FM, 28.VI) – corect: *i-a transferat pe **cel** mai bine cotați;*
- „**cea mai grav** afectată este Polonia” (TVR 1, 2.VI; TVR 2, 2.VI) – corect: ***cel** mai grav afectată este Polonia/cea mai afectată este Polonia;*
- „unul dintre sectoarele **cele** mai greu încercate de criză” (Antena 1, 8.VI) – corect: *unul dintre sectoarele **cel** mai greu încercate de criză.*

Am înregistrat în această perioadă și acordul adverbului *nou* care determină un adjectiv participial:

- „incubatoarele în care **noi-născuții** erau ținuți sunt foarte vechi” (Realitatea TV, 8.VI) – corect: *incubatoarele în care **nou-născuții** erau ținuți sunt foarte vechi;*
- „Din 21, pentru creditele **noi** acordate” (TVR 2, 24.VI) – corect: *Din 21, pentru creditele **nou** acordate.*

5.4.2. Topica adverbului *mai*

Semiadverbul *mai* trebuie să fie plasat între verb și auxiliar sau între verb și pronumele clitic (reflexiv sau personal, neaccentuat). În limbajul popular, el este avansat frecvent, ajungând înaintea auxiliarului sau a pronumelui:

- „**mai** a fost abordat acest subiect?” (N24 PLUS, 3.VI) – corect: *a **mai** fost abordat acest subiect?;*
- „cred că luni nu **mai** se poate” (Realitatea TV, 26.VI) – corect: *cred că luni nu se **mai** poate;*
- „nu **mai m-am** dus la vot” (OTV, 9.VI) – corect: *nu **m-am mai** dus la vot.*

4.2. Utilizarea restrictivului *decât*

Semiadverbul restrictiv *decât* nu poate fi folosit decât în prezența negației verbale. Utilizarea lui cu forma pozitivă a verbului este specifică limbii neîngrijite și este frecventă în registrul oral.

- „ținând cont că ți-am arătat **decât** materialul” (Prima TV 19.VI) – corect: *ținând cont că **nu** ți-am arătat **decât** materialul/ținând cont că ți-am arătat **numai** materialul/ținând cont că ți-am arătat **doar** materialul.*

5.4.3. Și în contexte negative

Semiadverbul *și* se înlocuiește cu *nici* în contextele în care verbul este la forma negativă:

- „ședința nu a fost lipsită **și** de momente mai tensionate” (B1 7.VI, 14.02; 8.VI, 14.02) – corect: *ședința nu a fost lipsită **nici** de momente mai tensionate.*

5.5. Greșeli de utilizare a prepozițiilor și a locuțiunilor prepoziționale

5.5.1. Din punct de vedere al...

Locuțiunea *din punct(ul) de vedere* poate fi urmată de un substantiv în genitiv sau de un adjectiv. Dacă urmează un substantiv în cazul genitiv, substantivul *punct* trebuie să fie articulat cu articol definit. Dacă urmează un adjectiv, substantivul *punct* este nearticulat. În limba actuală, se extinde utilizarea nearticulată a substantivului *punct*, locuțiunea tinzând să se generalizeze sub forma fixă *din punct de vedere*:

- „Strict **din punct** de vedere al vizionării” (TVR Cultural, 18.VI) – corect: *Strict **din punctul** de vedere al vizionării;*
- „din **punct** de vedere al prețului benzinei” (N24 PLUS, 21.VI) – corect: *din **punctul** de vedere al prețului benzinei;*
- „din **punct** de vedere al soliștilor” (Radio România Actualități, 30.VI) – corect: *din **punctul** de vedere al soliștilor;*
- „inclusiv **din punct de vedere al** unei acțiuni la CEDO” (Antena 3, 9.VI) – corect: *inclusiv **din punctul de vedere al** unei acțiuni la CEDO;*
- „atât **din punct de vedere al** serviciilor oferite, cât și **din punct de vedere al** prețurilor practicate” (Prima TV, 13.VI) – corect: *atât **din punctul de vedere al** serviciilor oferite, cât și **din punctul de vedere al** prețurilor practicate;*
- „**din punct de vedere al** părinților” (Prima TV, 25.VI) – corect: *din **punctul de vedere al** părinților;*
- „**din punct de vedere al** dezvoltării bazei de cazare” (Prima TV, 27.VI) – corect: ***din punctul de vedere al** dezvoltării bazei de cazare;*
- „din **punct** de vedere al banilor” (OTV 10.VI) – corect: *din **punctul** de vedere al banilor;*
- „Din **punct** de vedere al turismului” (TVR 1, 15.VI) – corect: *Din **punctul de vedere al** turismului;*
- „nu este atât de aglomerat [...] din **punct** de vedere al traficului” (TVR 1, 16.VI) – corect: *nu este atât de aglomerat [...] din **punctul** de vedere al traficului.*

5.5.2. Absența prepoziției de după numerale

Numeralele de la 20 în sus nu se atașează direct substantivului, ci se construiesc cu prepoziția *de*. În textele scrise pe banda de jos, această prepoziție este omisă destul de frecvent. Este vorba de o caracteristică a stilului telegrafic. Uneori însă, apar și în discursul oral, cum este cazul ultimelor două exemple:

- „120 milioane euro” (B1 TV, 29.VI) – corect: *120 **de** milioane **de** euro;*
- „peste **300 hectare** de teren” (B1 TV, 29.VI) – corect: *peste **300 de hectare de** teren;*
- „75 milioane euro” (B1 TV, 30.VI) – corect: *75 **de** milioane **de** euro;*
- „CFR Călători a înregistrat, în primele trei luni, pierderi de 73 milioane lei” (Realitatea TV, 8.VI) – corect: *CFR Călători a înregistrat, în primele trei luni, pierderi de 73 **de** milioane **de** lei;*
- „Bilanțul inundațiilor: 20 morți” (Realitatea TV 29.VI) – corect: *Bilanțul inundațiilor: 20 **de** morți;*

- „1 000 oameni protestează la Cluj-Napoca” (Antena 3, 2.VI) – corect: *1 000 de oameni protestează la Cluj-Napoca*;
- „va finaliza în acest an 242 apartamente” (Antena 3, 9.VI) – corect: *va finaliza în acest an 242 de apartamente*;
- „concesionat pe 99 ani” (Antena 3, 22.VI) – corect: *concesionat pe 99 de ani*;
- „600-700 euro” (Pro TV, 6.VI) – corect: *600-700 de euro*;
- „84 lipotimii” (Pro TV, 13.VI) – corect: *84 de lipotimii*;
- „Sunt vreo 30 case inundate” (Prima TV, 29.VI) – corect: *Sunt vreo 30 de case inundate*;
- „1500 sindicaliști” (OTV, 3.VI) – corect: *1500 de sindicaliști*;
- „peste trei milioane euro puși în joc” (OTV, 3.VI) – corect: *peste trei milioane de euro puși în joc*;
- „48 trenuri asigură legătura pe litoral” (OTV, 3.VI) – corect: *48 de trenuri asigură legătura pe litoral*;
- „42 blocuri, fără apă caldă timp de 3 zile” (OTV, 3.VI) – corect: *42 de blocuri, fără apă caldă timp de 3 zile*;
- „1000 persoane” (OTV, 3.VI) – corect: *1000 de persoane*;
- „93 ani” (OTV, 3.VI) – corect: *93 de ani*;
- „200 000 euro” (OTV, 6.VI) – corect: *200 000 de euro*;
- „3000 sindicaliști” (OTV, 7.VI) – corect: *3000 de sindicaliști*;
- „Un autocar a căzut de pe un pod, 25 morți” (OTV, 28.VI) – corect: *Un autocar a căzut de pe un pod, 25 de morți*;
- „trei sute douăzeci și cinci militanți propalestinieni” (TVR 2, 2.VI) – corect: *trei sute douăzeci și cinci de militanți propalestinieni*;
- „după treizeci și patru minute intens disputate” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *după treizeci și patru de minute intens disputate*.

Din hipercorectitudine, apare și greșeala „opusă”: folosirea prepoziției într-un context în care prezența sa este incorectă. Numerales de la 1 la 19 și numerales compuse cu acestea se construiesc fără *de*:

- „622,9 de lei” (Realitatea TV, 25.VI) – corect: *622,9 lei*;
- „101 de gravuri” (TVR 1, 4.VI) – corect: *101 gravuri*.

5.5.3. Extinderea prepoziției *pe*

În limbajul presei actuale se poate remarca o extindere abuzivă a prepoziției *pe*, în special pentru a exprima sensul de relație. Această extindere, remarcată și în perioadele de monitorizare precedente, este frecventă:

- „să-și angajeze răspunderea **pe** măsurile de austeritate” (B1 TV, 1.VI) – corect: *să-și asume răspunderea pentru/privind măsurile de austeritate*;
- „asumarea s-a făcut **pe** două proiecte de lege separate” (B1, 18.VI) – recomandat: *asumarea s-a făcut cu privire la/pentru două proiecte de lege separate*;
- „Cele două acte normative **pe** care și-a angajat răspunderea” (B1, 18.VI) – corect: *Cele două acte normative pentru care/în privința cărora și-a asumat răspunderea*;
- „se dă votul final **pe** conducerea SRTV” (B1 TV, 29.VI) – corect: *se dă votul final pentru conducerea SRTV*;

- „Lăzescu... urmează să fie validat **pe** această funcție” (B1 TV, 29.VI) – corect: *Lăzescu... urmează să fie validat **în** această funcție;*
- „Crede că executivul se va pronunța **pe** cele două legi” (TVR 2, 26.VI) – corect: *Crede că executivul se va pronunța **cu privire la** cele două legi;*
- „am ajuns **pe** finalul emisiunii” (Kanal D, 29.VI) *am ajuns **la** finalul emisiunii;*
- „aveți posibilitatea să le faceți [exercițiile], dar numai **pe** pauza publicitară” (Kanal D, 30.VI) – corect: *aveți posibilitatea să le faceți [exercițiile], dar numai **în timpul** pauzei publicitare;*
- „sunt internați în continuare **pe** secția de Terapie intensivă a Spitalului de Arși” (Antena 3, 11.VI) – corect: *sunt internați în continuare **în** secția de Terapie intensivă a Spitalului de Arși;*
- „Să nu-și asume răspunderea **pe** cele două legi de austeritate” (Pro TV, 7.VI) – corect: *Să nu-și asume răspunderea **în legătură cu/pentru** cele două legi de austeritate;*
- „e cod galben și **pe** județele vecine” (Pro TV, 25.VI) – corect: *e cod galben și **pentru/în** județele vecine;*
- „ploile apar **pe** sud și **pe** est” (Pro TV, 27.VI) – corect: *ploile apar **în** sud și **în** est;*
- „câteva minute ne mai despart de rezultatul **pe** această moțiune de cenzură” (Prima TV, 15.VI) – corect: *câteva minute ne mai despart de rezultatul **acestei** moțiuni de cenzură;*
- „Îl avem și pe George Vulcănescu **pe** telefon, n-a putut să fie alături de noi.” (TVR 1, 4.VI) – corect: *Îl avem și pe George Vulcănescu **la** telefon, n-a putut să fie alături de noi;*
- „Nici mâine nu scăpăm de înnorări **pe** centru” (TVR 1, 16.VI) – corect: *Nici mâine nu scăpăm de înnorări **în** centru.*

5.5.4. Folosirea unei prepoziții neadecvate în context

Această greșeală de produce, de obicei, prin suprapunerea mentală a mai multor tipare de construcție. Astfel, prepoziția specifică unui anumit tipar este înlocuită cu alta. O altă cauză poate fi calchiera unor structuri din limba engleză sau franceză:

- „apărută **în** Editura Adevărul” (N24 PLUS, 22.VI) – corect: *apărută **la** Editura Adevărul;*
- „o decizie politică, nu știu a cui, **în** a fi arestat” (N24 PLUS, 29.VI) – corect: *o decizie politică, nu știu a cui, **de** a fi arestat;*
- „Care arată datoriile românilor **cu** ratele la bănci” (Kanal D, 6.VI) – corect: *Care arată datoriile românilor **în ce privește/raportat la** ratele la bănci;*
- „să vadă **spre** ce variantă optează Guvernul” (Realitatea TV, 26.VI) – corect: *să vadă **pentru** ce variantă optează Guvernul;*
- „citesc **de pe** știrea Mediafax” (Antena 3, 9.VI) – corect: *citesc **din** știrea Mediafax;*
- „suntem **în telefon** cu un senator PDL” (Antena 3, 21.VI) – corect: *suntem **în convorbire telefonică** cu.../vorbim **la telefon** cu...;*
- „avem aici, **în** plasmă, imaginile” (Antena 3, 27.VI) – corect: *avem aici, **pe/la** plasmă, imaginile;*
- „pot fi anchetați **de** contrabandă” (Prima TV, 27.VI) – corect: *pot fi anchetați **pentru** contrabandă.*

Izolată, s-a identificat suprimarea prepoziției într-o structură în care repetarea ei era corectă din punct de vedere gramatical, dar inadecvată stilistic. Modalitatea potrivită de evitare a repetiției ar fi fost reformularea enunțului. S-a preferat însă omisiunea ei, ceea ce a condus la un enunț negramatical:

● „că este un caz atât **de neiertat**” (RRA 13.VI) – corect: *că este un caz atât de de neiertat.*

5.6. Greșeli de utilizare a conjuncțiilor și a locuțiunilor conjuncționale

5.6.1. *Ca să* în loc de *să*

Este frecventă utilizarea conjuncției compuse *ca să* în locul conjuncției *să*, pentru a introduce în enunț propoziții necircumstanțiale. Această greșeală se extinde de la sinonimia *să – ca să*, elemente introductive ale propoziției circumstanțiale de scop: *Plec în străinătate (ca) să muncesc* (vs *Vreau să muncesc*):

● „aicea așa vrea **ca să** vorbim puțin” (OTV, 19.VI) – corect: *aicea așa vrea să vorbim puțin;*

● „ceea ce ați spus dumneavoastră așa vrea **ca să** completez” (OTV, 19.VI) – corect: *ceea ce ați spus dumneavoastră așa vrea să completez;*

● „ajungând în final **ca să** stăm cu sabia” (OTV, 21.VI) – corect: *ajungând în final să stăm cu sabia;*

● „oameni, invitați, care au dreptul **ca să** facă” (OTV, 24.VI) – corect: *oameni, invitați, care au dreptul să facă;*

● „așa vrea **ca să** salut prezența” (OTV, 24.VI) – corect: *așa vrea să salut prezența;*

● „așa vrea **ca să** discutăm” (OTV, 24.VI) – corect: *așa vrea să discutăm;*

● „interesul meu este **ca să** pot avea un organ de presă” (OTV, 26.VI) – corect: *interesul meu este să pot avea un organ de presă.*

5.6.2. *Căci* în loc de *că*

Sporadic, s-a înregistrat utilizarea conjuncției *căci*, specifică structurilor cauzale, în locul conjuncției *că*, ale cărei disponibilități sintactice sunt mult mai largi. Construcția este greșită, pentru că elementul *căci* nu poate acoperi disponibilitățile combinatorii ale lui *că*, introducând o completivă directă în exemplul notat:

● „iată, aici putem spune cu certitudine **căci** județul...” (OTV, 19.VI) – corect: *iată, aici putem spune cu certitudine că județul...*

5.6.3. Discontinuitatea elementelor corelative

Greșelile înregistrate cuprind mai ales perechile *fie..., fie... și atât..., cât și...* și constau fie în suprimarea unuia dintre elementele perechii, fie în selectarea altui element:

● „**Fie** că sunteți **sau** nu de acord cu această afirmație...” (TVR Cultural, 23.VI) – corect: *Fie că sunteți, fie că nu sunteți de acord cu această afirmație...;*

● „vrea să țină sub control **atât** inflația, **dar și** volatilitatea cursului” (Antena 3, 30.VI) – corect: *vrea să țină sub control atât inflația, cât și volatilitatea cursului;*

● „sperăm **că** și peste zece ani la Bookfest **să** mai găsim cărți la standuri” (TVR Cultural, 10.VI) – corect: *sperăm ca și peste zece ani la Bookfest să mai găsim cărți la standuri;*

● „s-a specificat în lege **că** nicio pensie **să** nu scadă sub 350 de lei” (B1, 7.VI) – corect: *s-a specificat în lege ca nicio pensie să nu scadă sub 350 de lei;*

• „gubernanții au considerat **că** proiectul de lege care privește reducerea pensiilor să fie asumat separat” (B1, 7.VI) – corect: *gubernanții au considerat că proiectul de lege care privește reducerea pensiilor trebuie să fie asumat separat/gubernanții au decis ca proiectul de lege care privește reducerea pensiilor să fie asumat separat.*

5.7. Nemarcarea relațiilor sintactice din grupul nominal, în titluri

În titluri și subtitluri, redactate în stilul telegrafic, se întâlnesc frecvent sintagme nominale în care relațiile sintactice dintre cuvinte nu sunt marcate. Aceste relații se exprimă în limbajul curent prin articulare, prepoziții, caz, elemente care sunt omise în acest stil telegrafic. Este vorba, mai precis, de contextele în care se precizează calitatea sau funcția unei persoane ori în care apare titlul unei știri. În general, stilul telegrafic are caracteristici sintactice specifice, ușor diferite de cele din limbajul obișnuit. Acest fenomen a fost remarcat și pentru alte limbi. Totuși, se recomandă pe cât posibil evitarea unei înșirui de cuvinte fără marcarea relațiilor sintactice dintre ele, mai ales când aceste înșirui sunt foarte nefirești sau destul de extinse. Dăm mai jos câteva exemple întâlnite în perioada monitorizată și varianta corectă din limbajul curent. Fenomenul se manifestă la toate posturile de televiziune:

- „președinte Academia Olimpică” (TVR 2, 1.VI) – corect: *președintele Academiei Olimpice*;
- „organizator târg” (TVR 2, 4.VI) – corect: *organizatorul târgului*;
- „promotor concept „mBooks” ” (TVR 2, 5.VI) – corect: *promotorul conceptului „mBooks”*;
- „administrator firmă transport” (TVR 2, 7.VI) – corect: *administratorul unei firme de transport/firmei de transport*;
- „Fost antrenor lot” (TVR Cultural, 22.VI) – corect: *Fostul antrenor al lotului*;
- „patron hotel” (N24 PLUS 1.VI) – corect: *patronul unui hotel/patronul hotelului*;
- „presed. Camera Deputaților” (N24 PLUS, 3.VI) – corect: *președintele Camerei Deputaților*;
- „proprietar pensiune” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: *proprietarul unei pensiuni*;
- „Imagini amator” (Kanal D, 15.VI) – corect: *Imagini ale unui amator*;
- „purtător de cuvânt Henri Coandă” (Realitatea TV, 19.VI) – corect: *purtător de cuvânt al aeroportului „Henri Coandă”*;
- „director firmă dezinsecție” (Realitatea TV, 20.VI) – corect: *directorul unei firme de dezinsecție*;
- „Președinte Camera Deputaților” (Antena 3, 2.VI) – corect: *Președintele Camerei Deputaților*;
- „coordonator lot feminin de gimnastică” (Antena 3, 2.VI) – corect: *coordonatorul lotului feminin de gimnastică*;
- „grup deputați PNL” (Antena 3, 16.VI) – corect: *grupul deputaților PNL*;
- „avocat familie copil agresat” (Antena 3, 18.VI) – corect: *avocatul familiei copilului agresat*;
- „expert fiscalitate” (Antena 3, 24.VI) – corect: *expert în fiscalitate*;
- „lider Grup Minorități” (Antena 3, 26.VI) – corect: *liderul Grupului Minorităților*;
- „Șef Secția 3 Poliție” (Pro TV 3.VI) – corect: *Șeful Secției 3 de Poliție*;

- „Temperatură apă” (Pro TV, 5.VI) – corect: *Temperatura apei*;
- „specialist calitate materiale construcții” (Pro TV, 5.VI) – corect: *specialist în calitatea materialelor de construcții*;
- „angajat primăria Popești-Leordeni” (Pro TV, 5.VI) – corect: *angajat al primăriei din Popești-Leordeni*;
- „patron firmă importatoare” (Pro TV, 6.VI) – corect: *patronul firmei importatoare*;
- „primar Roma” (Pro TV, 6.VI) – corect: *primarul Romei*;
- „rudă pasager” (Pro TV, 6.VI) – corect: *ruda pasagerului*;
- „asistentă Ambulanța Sinaia” – corect: *asistentă la Ambulanța din Sinaia* (Pro TV, 6.VI) ;
- „medic Spitalul Găești” (Pro TV, 7.VI) – corect: *medic la Spitalul din Găești*;
- „medic Ambulanța Constanța” (Pro TV, 13.VI) – corect: *medic la Ambulanța din Constanța*;
- „președinte Camera Deputaților” (Prima TV, 13.VI) – corect: *președintele Camerei Deputaților*;
- „suspect furt” (Prima TV, 14.VI) – corect: *suspect de furt*;
- „director dezvoltare companie de telefonie” (Prima TV, 16.VI) – corect: *director de dezvoltare al unei companii de telefonie*;
- „director portal imobiliare” (Prima TV, 24.VI) – corect: *director al unui portal de imobiliare*;
- „Gheorghiuță Mateuț Avocat Dan Diaconescu” (OTV, 25.VI) – corect: *Gheorghiuță Mateuț Avocatul lui Dan Diaconescu*;
- „antrenor lot” (TVR 1, 1.VI) – corect: *antrenor al lotului/ antrenorul lotului*;
- „Prognoză București” (TVR 1, 14.VI) – corect: *Prognoza pentru București*;
- „subprefect Brașov” (TVR 1, 18.VI) – corect: *subprefectul Brașovului*.

5.9. Greșeli privind regimul sintactic

5.9.1. Greșeli de regim verbal

Acest tip de greșeală nu este foarte frecvent:

- „și **vă puteți** foarte ușor **contacta cu ea**” (OTV, 12.VI) – corect: *și o puteți contacta foarte ușor*;
- „și mai aveți una **pe care o confirm cu realitatea**” (N24 PLUS, 22.VI) – corect: *și mai aveți una pe care o confirm/și mai aveți una care corespunde realității*.
- „Adrian Năstase i-a **reporșat** președintelui Camerei Deputaților **cum își face treaba**” (Antena 3, 21.VI) – corect: *Adrian Năstase i-a reproșat președintelui Camerei Deputaților că nu își face treaba (bine)/ modul cum își face treaba*.

Accidental, verbul poate fi utilizat într-un tipar sintactic nespecific (verb intransitiv utilizat ca verb tranzitiv, în exemplul următor):

„Românii spun că majorarea TVA **va înflori comerțul** la negru” (Antena 3, 6.VI) – corect: *Românii spun că majorarea TVA va face să înflorească comerțul la negru*.

5.9.2. Greșeli de regim adjectival

Accidental, se înregistrează și nerespectarea regimului sintactic al adjectivului:

- „acea emisiune care vă relevă lucrurile ciudate, bizare, stranii și insolite, care de cele mai multe ori sunt oculte, **absconse cunoașterii** dumneavoastră” (N24 PLUS,

24.VI) – corect: *acea emisiune care vă relevă lucrurile ciudate, care de cele mai multe ori sunt ocultate, absconse.*

5.10. Situații de marcare dublă

Unele cuvinte din limba română admit mai multe posibilități sintactice de marcare casuală: analitic, prin intermediul prepoziției, sau sintetic, printr-o formă flexionară. Contaminarea celor două posibilități a dus la dubla marcare:

- „din partea **a diferitelor** planuri sociale” (N24 PLUS 8.VI) – corect: *din partea diferite/diferitelor planuri sociale*

Utilizarea a doi determinanți, articolul hotărât și adjectivul pronominal demonstrativ nu este justificată semantic și nici posibilă sintactic:

- „că are **un acest** al doilea pachet” (Prima TV, 25.VI) – corect: *că are al doilea pachet că are **un** al doilea pachet/că are **acest** al doilea pachet*

5.11. Anacolutul

Anacolutul este o greșală de discontinuitate sintactică, care poate afecta doar o categorie gramaticală (cazul, numărul, persoana) sau întreaga structură a enunțului. Frazele încep cu un anumit tipar de construcție, apoi acesta este abandonat și se continuă cu un alt tipar de construcție. Anacolutul este mai frecvent întâlnit în registrul oral, când locutorul este pus în situația de a vorbi liber, fără un text pe prompter:

- „și **oameni** care au oricum foarte puțini bani să li se ia și din aceștia” (Antena 3, 14.VI) – corect: *și **oamenilor** care au oricum foarte puțini bani să li se ia și din aceștia;*

- „și toată această armată **care**-am văzut-**o că a votat** disciplinată” (Antena 3, 16.VI) – corect: *și toată această armată **pe care**-am văzut-**o votând** disciplinată/și toată această armată **care**-am văzut **că a votat** disciplinată;*

- „Cum **vedeți lucrurile că se vor petrece** mâine?” (OTV, 14.VI) – corect: *Cum **credeți că se vor petrece** lucrurile mâine?*

- „am realizat o audiență **care** nici noi nu ne-am așteptat” (OTV, 25.VI) – corect: *am realizat o audiență **la care** nici noi nu ne-am așteptat;*

- „parcă eram niște copii **care** le-au plecat părinții” (OTV, 26.VI) – corect: *parcă eram niște copii **cărora** le-au plecat părinții;*

- „sau **despre** care nu ați știut cum să ajungeți” (Prima TV, 13.VI) – corect: *sau **la care** nu ați știut cum să ajungeți;*

- „vechile jaluzele au fost puse în altă cameră **care** și acolo era...” (Prima TV, 19.VI) – corect: *vechile jaluzele au fost puse în altă cameră **în care** era...;*

- „familia care a construit acest cămin **despre care** o să vedem dacă-i acordăm sau nu cinci stele” (Prima TV, 19.VI) – corect: *familia care a construit acest cămin **căruia** o să vedem dacă-i acordăm sau nu cinci stele;*

- „**eu**, când am văzut că (...) **mi** s-a părut că...” (Prima TV, 19.VI) – corect: ***mie**, când am văzut că (...) **mi** s-a părut că...;*

- „dacă **unul** dintre aceste partide care, în momentul de față, asigură majoritatea parlamentară **nu-i convine**” (B1 TV, 10.VI) – corect: *dacă **unuia** dintre aceste partide care, în momentul de față, asigură majoritatea parlamentară **nu-i convine**;*

- „este o **problematică pe care** și specialiștii din România, adică editorii, în speță, **sunt cei care se gândesc** la ceea ce înseamnă a fi **profesionist** în vânzarea de carte.” (TVR Cultural, 11.VI) – corect: *este o **problemă la care** și specialiștii din*

România, adică editorii, în speță, se gândesc; ei analizează ce înseamnă a fi **profesionist** în vânzarea de carte.

III. Lexic, semantică, stilistică

6. Greșeli de lexic și de semantică

6.1. Pleonasmul

Și în această etapă de monitorizare, pleonasmul este greșeala cel mai frecvent întâlnită la nivel semantic. Unele pleonasmе înregistrate sunt dintre cele mai cunoscute:

- „**încă o dată a revenit** alături de noi” (OTV, 21.VI);
- „este găsit mort, **căzut jos**” (OTV, 28.VI);
- „am **aniversat** fix un **anișor**” (B1 TV, 3.VI);
- „**procentul** greviștilor a fost de 62 **la sută**” (TVR 2, 1.VI);
- „**procent** de nouăzeci la **sută**” (RRA, 29.VI);

• „dacă guvernul **va rămâne în continuare** în funcție” (Antena 1, 15.VI) – corect: *Dacă guvernul **va rămâne/va fi în continuare** în funcție.*

Deși frecvent auzite, asocierile următoare de cuvinte, rezultate din nevoia de a exprima mai clar un sens, sunt tot pleonasmе, deci greșeli:

- „nu doar fotbaliștii **au sărbătorit aniversarea** Stelei” (Prima TV, 7.VI);
- „au incendiat **pubele de gunoi**” (Prima TV, 27.VI);
- „**drept pentru care** ăia îl ciomăgesc” (OTV, 28.VI);
- „să facem o **scurtă trecere în revistă**” (Pro TV 27.VI).

Alte pleonasmе sunt accidente, simple greșeli explicabile prin neatenție sau prin lipsă de inspirație:

- „și voi aveți obligația **să răspundeți înapoi**” (OTV, 7.VI);
- „**doritorii care vor** să doneze sânge” (prima TV, 14.VI);
- „încât acestea **să poată fi aplicabile**” (Realitatea TV, 27.VI) – corect: *încât acestea **să poată fi aplicate/încât acestea să fie aplicabile**;*

• „Dacă presa **anticipează** un eveniment **înainte ca el să se producă** se numește dezinformare” (TVR Cultural, 6.VI) – corect: *Dacă presa **anticipează** un eveniment se numește dezinformare/Dacă presa **vorbește despre** un eveniment **înainte ca el să se producă** se numește dezinformare.*

Sursa pleonasmului o reprezintă de multe ori și necunoașterea sensului unor cuvinte, mai ales neologice:

• „contrar **deontologiei profesionale**” (N24 PLUS, 24.VI) – corect: *contrar **deontologiei**;*

• „să se ocupe de **deontologia profesională** a jurnaliștilor” (Antena 3, 24.VI) – corect: *să se ocupe de **deontologia jurnaliștilor**;*

• „rămâne de văzut când va avea loc **un plen comun** pentru a discuta...” (Realitatea TV 25.VI) – *rămâne de văzut când va avea loc o **ședință în plen** pentru a discuta...;*

• „să apară **pe canalele media**” (OTV, 8.VI) – *să apară **în media**;*

• „tot **averse torențiale** cu tunete și fulgere ne așteaptă” (Realitatea TV, 26.VI) – corect: *tot **averse** cu tunete și fulgere ne așteaptă/tot **ploi scurte torențiale** cu tunete și fulgere ne așteaptă.*

6.2. Folosirea greșită sau „inutilă” a unui cuvânt în locul altuia

6.2.1. Modificarea structurii unor construcții fixate

Greșeala constând în modificarea construcțiilor fixate în limbă a apărut prin substituirea unui cuvânt cu un altul asemănător ca sens sau ca formă ori din cauza suprapunerii a două construcții asemănătoare semantic sau/și formal:

- „Alex, care **a făcut deja un mort** în Mexic...” (N24 PLUS, 30.VI) – corect: *Alex, care a făcut deja o victimă în Mexic...*;

- „**tragem dăn dinți**” (B1 TV, 22.VI) – corect: *strângem din dinți*;

- „în acest moment **se duce o bătaie**” (Antena 3, 14.VI) – corect: *în acest moment se duce o luptă/în acest moment se dă o bătălie*;

- „Nu pierdeți ediția de mâine a *Jurnalului Cultural*, de la ora 19.00. **Veți fi puși la punct** atunci cu tot ce se întâmplă până atunci” (TVR Cultural, 12.VI) – corect: *„Nu pierdeți ediția de mâine a Jurnalului Cultural”, de la ora 19.00. Veți fi ținuți/puși la curent atunci cu tot ce se întâmplă până atunci*;

- „erau și destul de obosiți, **luând în vedere** faptul că au început munca la ora nouă dimineața” (Antena 1, 24.VI) – corect: *erau și destul de obosiți, având în vedere faptul că au început munca la ora nouă dimineața* (s-au suprapus expresiile *a lua în calcul* și *a avea în vedere*);

- „marile **minți cenușii**” (OTV, 14.VI) – corect: *marile minți/marii gânditori* (expresia la care s-a gândit vorbitorul a fost *materie cenușie*);

- „Să mergem în piața Charles de Gaulle, **să dăm o privire**” (TVR 1, 18.VI) – corect: *Să aruncăm o privire*;

Înlocuirea unui termen dintr-o construcție latinească cu altul românesc nu este deloc recomandabilă, ca în exemplul:

- „celulele cultivate **în vitro**” (Europa FM, 28.VI) – corect: *celulele cultivate in vitro*.

6.2.2. Cuvinte neadecvate semantic (de cele mai multe ori, mai „nobile”)

Din dorința de a se exprima mai elevat, s-au folosit cuvinte neadecvate semantic în contexte precum:

- „cei doi lideri **au servit** fiecare câte un burger” (N24 PLUS, 25.VI) – corect: *cei doi lideri au mâncat/au luat/au comandat fiecare câte un burger*;

- „când te trezești în paturile astea curate, când **servești cafeaua** într-un mod atât de elegant” (Pro TV, 27.VI) – corect: *când te trezești în paturile astea curate, când ți se servește cafeaua într-un mod atât de elegant/când te trezești în paturile astea curate, când bei cafeaua într-un mod atât de elegant*;

- „În capitală, **debutează** astăzi o campanie de recoltare de sânge” (RTV, 19.VI) – recomandat: *În capitală, începe astăzi o campanie de recoltare de sânge*;

- „carnea tocată, care **suferă** și ea o reducere de preț” (Kanal D, 6.VI) – corect: *carnea tocată, care se vinde mai ieftin*;

- „Care au fost principalele **problematici** pe care le-ați ridicat alături de aceștia la masa rotundă?” (TVR Cultural, 11.VI) – corect: *Care au fost principalele probleme pe care le-ați ridicat alături de aceștia la masa rotundă?*;

- „în timpul **altercației** de *vineri*, un jandarm s-a ales cu o fractură” (N24 PLUS, 25.VI) – corect: *în timpul bătăii/încăierării de astăzi, un jandarm s-a ales cu o fractură*;
- „în septembrie, când această revenire (economică) se va simți ceva mai **tangibil**” (Antena 3, 20.VI) – corect: *în septembrie, când această revenire se va simți ceva mai bine/puternic/mult*;
- „Nu există nici o îndoială că această părere este **împărțită** și de alte persoane” (Antena 3, 24.VI) – corect: *Nu există nicio îndoială că această părere este împărtășită și de alte persoane*;
- „Ca să fim **precisi**, rolul guvernului...” (Antena 3, 25.VI) – corect: *Ca să fim clari, rolul guvernului...*;
- „în special datorită **locației** excelente, la țărmul mării” (Prima TV, 13.VI) – corect: *în special datorită așezării excelente, la țărmul mării*;
- „ca să fim în ton cu **locația** de unde vă transmit” (RRA, 20VI) – corect: *ca să fim în ton cu locul de unde vă transmit*;
- „schimbări **masive** de atitudine” (Europa FM, 4.VI) – corect: *schimbări mari de atitudine*.

6.2.3. Utilizarea englezismelor și calcurile după engleză

Și de data aceasta au fost folosite cuvinte și construcții din engleză în locul corespondentelor lor din română:

- „sub capota **supercarului**... creatorul **supercarului**” (N24 PLUS, 25.VI) – corect: *supermașinii*;
- „m-au **întrebat** tot felul de **întrebări** despre România” (TVR 2, 4.VI, traducerea orală a declarației unui invitat în studio) – corect: *mi-au pus tot felul de întrebări/m-au întrebat tot felul de lucruri despre România*;
- „dificil **de manageriat**” (B1 TV, 29.VI, traducere pe ecran a construcției „difficult to manage”) – recomandat: *dificil de condus/de controlat/de gestionat*.

6.2.5. Greșeli de neadecvare contextuală fără intenție, accidentală; atracții semantice, diverse confuzii, lipsa de inspirație, elipse nerecomandate

În această categorie de greșeli intră multe dintre construcțiile înregistrate:

- „Se-**ntâmplă** mâine o sumedenie de lansări aici, la Humanitas” (TVR Cultural, 11.VI) – corect: *Au loc mâine o sumedenie de lansări aici, la Humanitas*;
- „așa cum **se întâmplă** ea [vacanța]” (RRA, 20.VI) – corect: *așa cum se desfășoară ea [vacanța]*;
- „temperaturile neobișnuit de **calde**” (B1 TV, 3.VI) – corect: *temperaturile neobișnuit de mari (ridicate)/vremea neobișnuit de caldă*;
- „prețul **la energie** și prețul **la gaze s-au scumpit** dramatic” (Antena 3, 21.VI) – corect: *prețul energiei și prețul gazelor au crescut dramatic*;
- „dacă până la urmă **prețul** gazelor **se scumpește** sau nu” (Antena 3, 28.VI) – corect: *dacă până la urmă prețul gazelor crește sau nu/dacă până la urmă gazele se scumpesc sau nu*;
- „s-a **scumpit** TVA-ul” (Europa FM, 30.VI) – corect: *a crescut TVA-ul*;
- „**termenul** pentru care ANI verifică persoanele care părăsesc funcțiile publice să fie de trei ani” (B1 TV, 2.VI, crawl) – recomandat: *perioada/intervalul în care ANI verifică persoanele care părăsesc funcțiile publice să fie de trei ani*;

- „a făcut o declarație la **investirea** unui judecător” (Antena 3, 9.VI) – corect: *a făcut o declarație la **î**investirea unui judecător.*

Omiterea unor cuvinte din structura unor construcții sau a denumirii unor instituții pot crea enunțuri ilogice sau pot îngreuna înțelegerea mesajului, ca în exemplele:

- „și **de a spune lucrurilor** până la capăt fără risc” (Antena 3, 7.VI) – corect: *și de a spune lucrurilor **pe nume** până la capăt fără risc;*

- „și eu am organizat la un moment dat **întâlnirea de 10 ani de la liceu**” (Europa FM, 4.VI) – corect: *și eu am organizat la un moment dat **întâlnirea de 10 ani de la terminarea liceului;***

- „urmărim declarațiile de la **Victoria** și...” (Antena 3, 25.VI) – corect: *urmărim declarațiile de la **Palatul Victoria** și...;*

- „**Cameră:** PNL și PDL s-au acuzat pentru situația țării” (OTV, 1.VI) – corect: ***Camera Deputaților:** PNL și PD-L s-au acuzat pentru situația țării;*

- „șeful de la muncă” (TVR 2, 1.VI) – recomandat: *șeful de la Ministerul Muncii.*

6.2.6. Greșeli constând în substituții lexicale care implică raporturi logice nefirești între cuvinte, propoziții

Greșeli de acest tip apar în contextele:

- „anumite persoane încearcă să-și facă publicitate **pe marginea** acestei drame” (OTV, 10.VI) – corect: *anumite persoane încearcă să-și facă publicitate **pe baza** acestei drame;*

- „**pe baza** lansării cărții pe care ați făcut-o aici [...] am primit și numeroase întrebări pe marginea...” (N24 PLUS, 24.VI) – corect: ***în urma** lansării cărții pe care ați făcut-o aici [...] am primit și numeroase întrebări pe marginea...;*

- „și-ar fi exprimat punctul de vedere **vizavi de** corectitudinea” (N24 PLUS, 2.VI) – recomandat: *și-ar fi exprimat punctul de vedere **cu privire la** corectitudinea;*

- „Ai altă noutate **vizavi de** romanul polițist” (TVR 1, 16.VI) – recomandat: *Ai altă noutate **în legătură cu** romanul polițist;*

- „Fiecare formațiune politică își spune poziția **vizavi de** moțiunea de cenzură” (Antena 1, 15.VI) – corect: *Fiecare formațiune politică își spune poziția **în legătură cu** moțiunea de cenzură;*

- „părerile **vizavi de** Sean Paul au fost împărțite” (Prima TV, 13.VI, 14.41) – recomandat: *în ceea ce-l privește pe;*

- „Volumul de muncă este unul foarte mare [...] Oricum, nu terminau astăzi, **astfel încât** erau și destul de obosiți, luând în vedere faptul că au început munca la ora nouă dimineața” (Antena 1, 24.VI) – corect: *Volumul de muncă este (unul) foarte mare [...] Oricum, nu terminau astăzi. **În plus**, erau și destul de obosiți, având în vedere faptul că au început munca la ora nouă dimineața.*

6.3. Repetiții

Repetițiile lexicale sau semantice sunt supărătoare în contexte ca:

- „Ai și **noutăți noi**” (B1 TV, 29.VI);

- „câștigă **în fiecare lună** 25 000 de lei **pe lună**” (Realitatea TV, 24.VI) – corect: *câștigă **în fiecare lună** 25 000 de lei/câștigă 25 000 de lei **pe lună;***

- „unde **comemorează memoria** doamnei...” (OTV, 10.VI);

- „**discuția** aceasta **a fost dezbătută** la cea de-a treia zi a Salonului Internațional de Carte” (TVR Cultural, 11.VI, 19.03) – recomandat: *discuția/dezbaterea* aceasta a avut loc în cea de-a treia zi a Salonului Internațional de Carte;

- „**deocamdată** atât vă pot spune **pentru moment**” (B1 TV, 29.VI).

6.4. Contradicții și alte greșeli de logică

O astfel de greșeală apare în construcția:

- „să le vedem și pe cele pe care nu le-am văzut **deja**” (RRA, 12.VI) – corect: *să le vedem și pe cele pe care nu le-am văzut încă*.

7. Stilistică

Unele dintre faptele lingvistice pe care le-am observat ies din sfera normelor rigide, dar pot fi caracterizate ca abateri de ordin stilistic (inadecvări, neglijențe, incoerențe, neelaborarea textului).

- **Cacofonii ușor de evitat:** „rămâneți pe fir **ca colega** mea Patricia să vă ia datele” (Radio România Actualități, 20.VI); „înainte **ca Cabinetul**” (B1 TV, 1.VI); „un om care se **mișcă ca** la el acasă” (N24 PLUS, 29.VI) și mijloace inadecvate de evitare a cacofoniei: „pentru că **virgulă** confruntarea” (OTV, 21.VI) – vezi și **Sintaxa, ca și**.

- **Repetiții supărătoare**, uneori la mică distanță:

- „pentru **realizarea** acestuia au fost **realizate** mai multe interviuri” (TVR 2, 3.VI);

- „m-au **întrebat** tot felul de **întrebări** despre România” (TVR 2, 4.VI);

- „**urmează** să fie aplicate în perioada **următoare**” (TVR 2, 6.VI);

- „pensiile **fie** să **fie** neatînse, fie...” (TVR 2, 6.VI);

- „**a declarat** la intrare că vor fi niște **declarații**” (TVR 2, 6.VI);

- „l-au **anunțat** pe ministru că în unele județe au primit notificări din partea sindicaliştilor care i-au **anunțat** că de astăzi nu mai sunt în grevă” (TVR 2, 1.VI);

- „**Echipat cu echipamente** și aplicații” (Pro TV, 5.VI);

- „**să asigure siguranța** maximă a caselor noastre” (Pro TV, 5.VI).

- **Formulări ilogice, neclare:**

- „sunt **la fel de** preocupați de siluetă, de felul cum arată, **în comparație** cu femeile” (Europa FM, 25.VI) – corect: *sunt la fel de preocupați de siluetă, de felul cum arată, ca și femeile sau sunt mai preocupați/mai puțin preocupați de siluetă, de felul cum arată, în comparație cu femeile*.

- „Nu înțelegem de ce președintele Băsescu, **a spus, din ce-am înțeles, n-am auzit eu, dar așa am auzit că s-a spus, că a zis** să facem consiliu de administrație pe legea veche și, după aia, să scoatem o lege nouă, adevărată. Și cu toate astea, alții vor să facă altfel. Mă, știam că dumnealui dictează, și dacă dumnealui... Așa s-a spus, și totuși alții nu execută, nici nu știm ce să mai credem. În orice caz, vă spunem că sunt foarte mulți oameni care au multe semne de întrebare și probabil, **mai curând sau mai târziu**, ele vor ieși la suprafață, pentru că nu se poate așa. Dar să mergem mai departe” (TVR 1, 3.VI, *Interes general*, Sorin Burtea).

- **Vulgarități:**

- „Și când au fost alegerile nu l-a votat **nici dracu**” (TVR 1, 3.VI);
- „Cum **dracu**, unu alb și unu negru?!” (TVR 1, 3.VI);
- „Dacă **o mai frecăm** mult cu Curtea Constituțională” (B1 TV, 16.VI);
- „Toți analiștii **o iau în bot**” (B1 TV, 24.VI);
- „Dacă nu vom strânge strâns cureaua, **ne ia** pur și simplu **mama dracului**” (N24 PLUS, 29.VI);
- „Știi că sună telefoanele **în draci** de la minutul unu al emisiunii” (OTV, 3.VI);
- „că **ne facem dracului de băcănie** mai mult decât trebuie” (OTV 8.VI);
- „înseamnă că-i **vrăjeală-n varză**, prosteală” (OTV, 8.VI);
- „Dacă Spania, **ruptă-n cur** [...], **ruptă-n fund**, **în nănău**, ca să nu ne treacă CNA la brutalizarea limbii române” (OTV, 8.VI);
- „Câtă coloană vertebrală ai, **nevertebratele**?” (OTV, 14.VI);
- „Eu nu vreau să dau apă la moară nici **impotenților mintali**, nici proștilor” (OTV, 4.VI);
- „cum **dracu** se cheamă comuna, frate?” (OTV, 21.VI).

*   *
*   *

Greșeli din reclame

Deși reclamele nu sunt create de posturile de televiziune, semnalăm câteva greșeli destul de grave care apar în textele acestora:

- (reclamă la Romtelecom Dolce interactiv) „Profită **la maxim** de televizorul tău” (Pro TV, 26.VI; Prima TV, 19.VI) – corect: *la maximum*.
- „De la cofetăria Milka vine un **biscuite** gustos” (Realitatea TV, 20.VI) – corect: *De la cofetăria Milka vine un biscuit gustos*;
- (reclamă la produsul Fisiodiur, produs de Zuccari) „Fisiodiur, un concentrat din **doisprezece** plante” (OTV, 19.VI) – corect: *douăsprezece*;
- (reclamă la produsele Noni, Papaya, produse de Zuccari) „Cititi cu atentie prospectul” (OTV, 19.VI) – lipsa semnelor diacritice;
- (reclamă la Meridianocazie) „să **n-aibe** prea mulți kilometri la bord” (OTV, 21.VI) – corect: *să n-aibă*.